ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №3

Стенограма пленарного засідання **4** лютого **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №3

Стенограма пленарного засідання 4 лютого 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання третє (Четвер, 4 лютого 2021 року)

Прийняття Закону «Про фінансовий лізинг»	6
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо приватизації об'єктів великої приватизації»	10
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів	17
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовин строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби»	y 37
Прийняття рішення про направлення до комітету на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до статті 91 Закону України «Про державну службу»	44
Прийняття Закону «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин»	47
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про систему громадського здоров'я»	53
«Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань»	я 60
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	64

65
70
71
78
79
79
79
80

Інформація про зміну у складі міжфракційного депутатського об'єднання «Підтримка та сприяння розвитку стратегічних галузей промисловості»

...80

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ТРЕТЄ

Зал засідань Верховної Ради України 4 лютого 2021 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до реєстрації. Прошу керівників депутатських фракцій та груп підійти на хвилину до трибуни.

Шановні колеги, готові реєструватися?

Сергію Володимировичу Власенко, з поверненням. Нагадую, реєстрація відбувається, як завжди, шляхом натискання зеленої, першої зліва, кнопки. Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 277 народних депутатів України.

Шановні колеги, від двох депутатських фракцій надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ... (Шум у залі). Ні, вибачте, на реальну перерву на 30 хвилин. Засідання продовжиться о 10 годині 40 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, продовжуємо нашу роботу.

До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про фінансовий лізинг» ($Noldsymbol{Nol$

Шановні колеги, будь ласка, тихіше. Хто наполягатиме на поправках?

Олександр Сергійович Колтунович, Тарас Іванович Батенко. Ніхто більше не наполягатиме на поправках?

Олександре Сергійовичу, скільки у вас поправок?

Чотири поправки. Дві хвилини вистачить? Чотири хвилини?

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане Голово! Прошу надати на кожну по 1 хвилині. І якщо якісь дублюватимуться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Назвіть, будь ласка, одразу номери поправок.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Поправки 136, 231, 383, 460. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони всі не враховані?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Так, їх усі треба ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку надайте, будь ласка, час на виступ Колтуновичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую.

Даний законопроект, дійсно, важливий, ми навіть голосували «за» в першому читанні. Однак, через те, що він дещо видозмінений, наша фракція не підтримуватиме його в другому читанні. Це перше.

Друге. Щодо поправки 136, у ній йдеться про витрати на модернізацію. Загалом усі мої чотири поправки так чи інакше стосуються питання модернізації та амортизації. У даному разі в порівняльній таблиці зазначається, що це не зовсім стосується предмета відання цього законопроекту.

Однак, на мій погляд, зважаючи на міжнародну практику, надзвичайно важливо прописувати відповідні моменти в базових законах, щоб в подальшому вже в підзаконних актах регулювати механізми щодо стимулювання модернізації та інших процесів щодо техніко-технологічного оновлення основних засобів.

Тому прошу підтримати цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 136. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Поправка 231.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Поправка 231 стосується методів нарахування амортизації. Аргументація така, що, коли вносяться такі положення чи інші норми в тіло основного закону, ми в подальшому маємо можливість визначати і безпосередньо реалізовувати, наприклад, фіскальні інструменти в рамках методів нарахування амортизації.

Взагалі концепт оновлення відповідних засобів насамперед потребу ϵ , щоб вони знаходилися в тілі цього законопроекту. Це перше.

Друге. Хотів би звернути увагу, що я знайшов ряд поправок до даного законопроекту, які, чесно кажучи, не зовсім його стосуються.

Думаю, колеги ще ставитимуть на підтвердження деякі поправки, але поки що прошу підтримати саме цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 231 Колтуновича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 383. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Пане Голово, ця поправка фактично дублює попередню, тому ми можемо не ставити її на голосування, а перейти до поправки 460.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не ставимо?

Поправка 460.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу, ця поправка стосується так званої прискореної амортизації, щоб ця норма була в тілі такого закону. Власне, й інші похідні речі ми намагалися включити і подати в тіло законопроекту. Це перше.

Друге. Шановний пане Голово, ϵ інформація, що прізвища моїх колег народних депутатів потрапили до так званого списку Офісу Президента, який передали до СБУ. Зокрема, моє прізвище також ϵ в цьому списку з формулюванням, що надто багато виступаю в залі Верховної Ради. Підкажіть, будь ласка, щоб ми знали на майбутн ϵ , у якій нормі Регламенту це визначено, і чому наші прізвища потрапили до цього санкційного списку. Для того, щоб ми на майбутн ϵ знали.

Третє. Щодо контенту, який на сьогодні є. Можливо, це тарифна політика чи падіння ключових макроекономічних показників. Можливо, треба внести відповідні зміни до Регламенту Верховної Ради України, щоб ми розуміли, що опозиційні депутати, через те що багато виступають, тепер знаходяться під ковпаком СБУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за доповідь, Олександре Сергійовичу.

Ставиться на голосування поправка 460. Комітет, на жаль, її відхилив.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято.

Поправка 258. Пасічний.

ПАСІЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 127, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Пропоную поправку 258 викласти в такій редакції: «Договір фінансового лізингу не підлягає нотаріальному посвідченню, якщо про інше не досягнуто згоди сторін, за винятком договорів фінансового лізингу транспортних засобів за участю фізичної особи». Договір фінансового лізингу транспортного засобу за участю фізичної особи має бути також нотаріально посвідчений за аналогією договору найму (оренди) транспортного засобу згідно зі статтею 799 Цивільного кодексу України. Договір фінансового лізингу часто є важливішим та найбільш значущим, і суми щодо нього, як правило, більші за оренду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на... Позиція комітету.

РЄПІНА Е.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Цю поправку комітет відхилив, тому що вона врахована в іншій редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 258. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 83.

Рішення не прийнято.

Тарас Іванович Батенко. Назвіть, будь ласка, номери ваших поправок.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ N2 123, Львівська область, самовисуванець). Дякую, Дмитре Олександровичу. Поправки 10 та 18.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повторіть, будь ласка, не чути.

БАТЕНКО Т.І. Поправки 10 та 18. Комітет їх відхилив.

Шановні колеги, цими поправками ми пропонуємо, усього-на-всього, привести визначення поняття «фінансовий лізинг» у відповідність з міжнародним законодавством і поки ще чинним Законом України «Про фінансовий лізинг».

Ми відштовхуємося від міжнародної практики законодавства Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Великобританії, країн Європейського Союзу, де всюди кажуть, що фінансовий лізинг є видом найму, коли майно передається наймачу лише в користування. Тому виникає необхідність виключити терміни «лізингодавець», «лізингоодержувач» та слово «володіння», оскільки це не відповідає міжнародній практиці та міжнародному визначенню такої термінології.

Прошу врахувати поправки 10 та 18 і поставити їх на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 10. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 102.

Рішення не прийнято.

Поправка 18. Батенко.

БАТЕНКО Т.І. Дмитре Олександровичу, я прокоментував цю поправку, прошу поставити її на голосування. Вона тотожна попередній.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 18. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 105.

Рішення не прийнято.

Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про фінансовий лізинг» (№ 1111) у другому читанні та в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо приватизації об'єктів великої приватизації» (№ 4543) та законопроект № 4543-1.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Світлана Миколаївна Панаіотіді.

ПАНАІОТІДІ С.М., заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Добрий день, шановний Голово! Добрий день, шановні народні депутати! Зазначений законопроект розроблений профільним міністерством, затверджений урядом України і покликаний для розблокування приватизації.

Як відомо, рік тому парламент прийняв закон, яким тимчасово обмежив проведення великої приватизації. Мала приватизація за 2020 рік показала свою

ефективність, незважаючи на ситуацію з COVID-19. До державного бюджету надійшло 2,3 мільярда гривень.

Прийняття цього законопроекту також дасть можливість виконати показники державного бюджету, проголосовані парламентом у розмірі надходжень 12 мільярдів гривень.

Тому прошу підтримати і проголосувати зазначений законопроект. Дякую за увагу, бажаю здоров'я.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується автор альтернативного законопроекту народна депутатка України Наталія Юріївна Королевська. Усе зрозуміло, її немає.

Тоді до слова запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Дмитро Андрійович Наталуха.

Хто буде? Будь ласка.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 3 лютого 2021 року розглянув проекти законів щодо внесення зміни до розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна». Це законопроекти № 4543 і № 4543-1.

Урядовим законопроектом № 4543 пропонується виключити положення розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо заборони проведення аукціонів з продажу об'єктів великої приватизації на період карантину та обмежувальних заходів стосовно запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби.

Альтернативним законопроектом № 4543-1 передбачається продовжити зазначену заборону приватизації та додатково встановити, що прийняті рішення щодо приватизації (продажу) таких об'єктів вважаються такими, що втратили чинність.

Зняття заборони та проведення конкурсів, відповідний продаж об'єктів великої приватизації дасть можливість значною мірою забезпечити наповнення дохідної частини державного бюджету, тим більше що в Законі України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» передбачено надходження від приватизації державного майна коштів на рівні 12 мільярдів гривень. Це дасть можливість залучити в економіку додатковий об'єм інвестицій та прискорити економічне зростання на фоні падіння у 2020 році ВВП на рівні 4,4 відсотка.

Хочу наголосити, що після прийняття його у другому читанні можливе оголошення аукціонів щодо трьох об'єктів: Першого київського машино-будівного заводу, у народі його знають, як завод «Більшовик», АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» та готелю «Президент Готель». Приватизація інших об'єктів на даний час не планується. Є лист Фонду державного майна України, де зафіксовано, що аукціон в рамках великої приватизації передбачається саме щодо цих трьох об'єктів. Тому комітет рекомендує законопроект № 4543 прийняти за основу та скоротити терміни його підготовки до другого читання.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Сергій Миколайович Євтушок.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Йдеться про велику приватизацію. Хочу нагади, що закон про велику приватизацію — один із перших, прийнятий за президенства Володимира Зеленського, яким скасували всі заборони на приватизацію будьяких стратегічних об'єктів. Це стосується газопроводів, нафтопроводів, ДП НАЕК «Енергоатом», усіх наукових установ, «Укрпошти» і далі за списком. Там був величезний перелік об'єктів стратегічної власності, що не можна було приватизовувати.

Після скасування закону щодо заборони приватизації стратегічних об'єктів, ми стали першою країною у світі, яка за такого підходу не матиме державної стратегічної власності, що, по-перше, боронить національну безпеку країни, по-друге, дає величезні прибутки державі Україна та виконує безліч геополітичних функцій. Саме тому ми були проти цього.

Минуло два роки, але такий, знаєте, «беспредельный» розпродаж не скасовується. Якщо взяти будь-яку навіть саму ринкову країну світу, там у державній власності менше 25 відсотків стратегічних об'єктів немає. Ми матимемо нуль.

Законопроект, який ми зараз обговорюємо, є прискоренням так званої великої приватизації. Тому ми, безумовно, за відновлення того переліку стратегічних підприємств, що повинні залишитися в державній власності. Якщо цього не буде, ми пропонуватимемо провести референдум за народною ініціативою, щоб повернути мораторій на продаж стратегічної власності.

Закликаємо не голосувати за цей законопроект, тому що він потрапляє в стратегію розпродажу всього (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Сухов.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Борису Приходьку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Вікторович Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Цей законопроєкт спрямований на забезпечення можливості проведення організаційних, підготовчих заходів, що передують проведенню продажу об'єктів великої приватизації. Адже нині діють обмеження на проведення приватизаційних заходів. Звісно, є певні сумніви чи доречно відміняти мораторій на проведення аукціонів з продажу об'єктів великої приватизації в умовах рецесії світової, та вітчизняної економіки. Адже в такому випадку є загроза того, що стратегічні для економіки та безпеки держави об'єкти великої приватизації можуть бути реалізовані за безцінь внаслідок відсутності належної конкуренції серед учасників аукціонів.

Ми вважаємо, що до врегулювання цієї ситуації необхідно підходити досить виважено. Оскільки, з одного боку, державі потрібні фінансові ресурси для розвитку, які вже визначені в кошторисі 2021 року, а з іншого боку, економічна ситуація є непрогнозованою. Тому повне продовження мораторію на проведення аукціонів з продажу об'єктів великої приватизації є економічно недоцільним.

З огляду на те, що прийняття даного законопроекту може сприяти зростанню надходжень до державного бюджету, наслідком чого стане збільшення обсягів надходжень до загального фонду державного бюджету в частині фінансування, депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Петрович Лабазюк.

Сергій Ярославович Рудик.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Це надзвичайно своєчасний і потрібний законопроект для тих, хто в цьому залі переслідує мету – розпродати Україну, українські землі, надра з молотка і віддати за безцінь державні підприємства, які в усіх країнах годують бюджет, забезпечують стратегічні галузі існування економіки. Замість того щоб скасувати список об'єктів, що не можуть бути приватизовані, створити та затвердити новий, нинішня Верховна Рада в особі монобільшості і окремих фракцій, які ще донедавна називалися в ефірах опозиційними, проголосували за розпродаж освітніх установ (кілька днів тому, пригадайте, шановні колеги, хто слідкує за роботою Верховної Ради), за ліквідацію концерну «Укроборонпром», 116 державних підприємств, які, на жаль, підуть відомо або не відомо куди. Замість того щоб відновити цю історію і скасувати одне з небагатьох обмежень щодо громадських слухань, яке сьогодні не дає можливості громадськості впливати на прийняття рішень стосовно ключових питань – землевідведення, екології, містобудування, ви пропонуєте зараз пустити все це з молотка.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» категорично проти. Це однозначно передчасне рішення, яке нічого Україні не дасть, а лише наб'є кишені окремо взятих людей, які стоять за тими фракціями, що голосуватимуть «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Миколайович Павленко. Степан Іванович Кубів.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Ви знаєте, і вчора на засіданні комітету, і сьогодні на засіданні фракції велася велика дискусія, під час якої ми повертали певні позиції щодо результативного продажу об'єктів малої приватизації, яка була і у 2017 році, і у 2018 році, і сьогодні це є ефективною нормою і ефективним інструментом. Безумовно, логіка уряду, про що казала заступниця міністра, зрозуміла. Потрібно шукати джерела, потрібно забезпечити надходження 12 мільярдів. Але важливо, щоб у пориві залатати дірку в бюджеті держава не втратила цінне майно. А ризик ϵ , і це правильно зауважують і виступаючі сьогодні в залі, і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, і на це вказує вчорашня дискусія під час засідання комітету. Хотіли прийняти цей законопроект в цілому, але не вдалося його правильно обговорити і відрегулювати певні запобіжники. По-перше, ймовірно, що за таких умов ми не зможемо на аукціонах отримати справедливу пропозицію за цінні активи, а тому ϵ ризик, що буде продано за зниженою ціною. По-друге, досі не виправлена стратегічна помилка і рішення комітету, що не затверджено оновлений перелік об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації. Без цього переліку не можна починати велику приватизацію. По-третє, щоб запустити велику приватизацію, ми маємо право на життя не лише за умови розроблення дієвих запобіжників, ми повинні чітко встановити, щоб майно не продавалося за безцінь.

Фракція під час довготривалої дискусії ухвалила рішення підтримати цей законопроект у першому читанні, але якщо не будуть виконані три глобальні умови, про які я кажу, у другому читанні ми його не підтримуватимемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили?

3 мотивів слово надається Колтуновичу. Після цього — Підласа, Рущишин, і переходимо до голосування.

Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний пане Голово. На засіданні профільного Комітету з питань економічного розвитку я наполягав, щоб перш ніж скасувати старий перелік об'єктів, що не підлягають приватизації, надали новий. Нам пообіцяли, що за місяць буде новий. Це було восени 2019 року. Досі немає ані переліку, ані нових об'єктів, що не підлягають приватизації, і, взагалі, незрозуміло, що відбувається. Це перше.

Друге. За офіційними даними, було 1 тисяча 436 об'єктів, що не підлягають приватизації, а сьогодні — 219. Цей перелік не затверджений, його буде зменшено. Це означає, що у 6,5 разу зменшився перелік об'єктів, що не підлягають приватизації. Ряд підприємств свідомо доводяться до банкрутства для того, щоб їх забрати за безцінь.

Виходячи з цього, наша фракція наполягає на тому, що має бути новий базовий перелік об'єктів, що не підлягають приватизації, а тоді — усі інші похідні законопроекти.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Роксолані Андріївні Підласій. Після неї – народний депутат Рущишин, і переходимо до голосування.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як член Комітету з питань економічного розвитку я також наполягала, що потрібно розблокувати велику приватизацію. У світі повно грошей, ключові індекси знаходяться на

історичних максимумах, і тільки ми сидимо і чекаємо, поки всі наші підприємства і активи перетворяться на металобрухт.

Нагадую, що гроші від приватизації фінансують дефіцит державного бюджету. Нам постійно кажуть, що давайте менше позичати в іноземних кредиторів. У 2021 році нам потрібно буде сумарно запозичити близько 700 мільярдів гривень.

Так ось, шановні колеги, якщо хочете витягнути країну з боргової ями, дайте Фонду держмайна нормально працювати. У 2020 році він довів, що може це робити: готель «Дніпро» продали за понад 1 мільярд гривень. За його показників йому довелося б працювати понад 4 тисяч років, щоб забезпечити такі надходження до державного бюджету.

Тому пропоную підтримати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Рущишин.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги! Годі переоцінити важливість приватизації на сьогоднішній момент. Загальновідомо, що держава є неефективним власником, і майно, яке не виконує державних функцій, скоріше є майданчиком породження корупції, аніж прибутком для суспільства. Україна сьогодні потребує ресурсів для боротьби з пандемією, утримання економічної стабільності та якнайшвидшого відновлення ділової активності післяобмежувальних заходів.

На сьогодні на період карантину та обмежувальних заходів аукціони з продажу об'єктів великої приватизації не проводяться. Прийняття законопроекту розблокує проведення ряду підготовчих організаційних заходів.

Фонд держмайна здійснив якісну роботу з підготовки об'єктів до приватизації, розкриття інформації про активи, впровадження принципів прозорості в приватизаційний процес. Усі умови для залучення масштабних інвестицій в українські об'єкти ϵ .

Фракція «Голос» підтримує урядовий законопроект щодо розблокування великої приватизації. Ба більше, ми вважаємо, що запобіжників у великої приватизації стратегічних об'єктів більш ніж достатньо, навіть до моменту затвердження переліку об'єктів приватної власності, що не підлягають приватизації. А відтак не варто витрачати часу і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили, переходимо до голосування. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо приватизації об'єктів великої приватизації» (№ 4543) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 222, «Опозиційна платформа — За життя» — 0, «Європейська солідарність» — 23, «Батьківщина» — 0, «Партія «За майбутнє» — 1, «Голос» — 13, «Довіра» — 18, позафракційні — 7.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» (№ 3450). На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань антикорупційної політики Галина Ігорівна Янченко.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на поправках? Цимбалюк — бачу. Кабаченко? Давайте тоді йти за порівняльною таблицею, швидше буде.

Поправка 4. Юрчишин не наполягає.

Поправка 7. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Поправка 7 стосується однієї простої речі. Насправді, так як сьогодні виписано визначення «викривачі», воно дозволяє викривачу використовувати інформацію, якщо він навіть не впевнений у тому, що вона правдива. Тому що там є слово «можливо». А відтак, це принципова історія. Тому що, якщо людина не впевнена, що його інформація є правдива, а лише можливо вона є правдивою, то це такий достатньо широкий спектр для зловживання так званими викривачами в частині подання скарг.

А враховуючи, що далі дозволяється це все писати ще й анонімно, невідомо ким, невідомо як, то завдяки слову «можливо» це може перетворитися на просто лавину абсолютно необгрунтованих заяв про нібито викриття нібито корупційних злочинів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 7 Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 103.

Рішення не прийнято.

Поправка 8. Власенко. Ви на всіх поправках наполягатимете?

ВЛАСЕНКО С.В. Звичайно, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Це ж депутатська робота, нам за те, що ми розглядаємо законопроекти і поправки, держава платить гроші.

Повертаючись до поправки. Ще раз підкреслюю, шановні колеги, невеличке слово «можливо» у визначенні абсолютно спотворює юридичний сенс будь-якої заяви. Можливо, до нас прилетіли інопланетяни, можливо, щось відбулося, можливо, я щось чув, можливо, я щось знаю. І це слово «можливо» дає підстави писати заяви по всіх тих тезах, які я щойно оголосив.

Закон повинен бути чіткий і не давати дискреції. Викривач зобов'язаний бути впевнений в тій інформації, яку передає відповідним антикорупційним органам для розслідування. А не так, що комусь щось наснилося чи, можливо, хтось корупціонер.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 8 народного депутата Власенка. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Над поправками до другого читання працювала робоча група, а пізніше комітет. Робоча група вважає, що все-таки потрібно змінювати визначення викривачів, переходячи до, скажімо, моделі європейської, коли викривачами визнаються насамперед інсайдери.

Водночас, якщо казати про поправку пана Власенка, який пропонує виключити слово «можливо», то, на жаль, ані робоча група, ані комітет не погодилися з цією поправкою, тому що викривач не може відповідати за те, чи будуть прийняті його аргументи правоохоронними органами і/або НАЗК, чи ні. Тому позиція комітету — відхилити дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 8 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 146.

Рішення не прийнято.

Поправка 14. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Уже ϵ потенціал, як казали в стінах Верховної Ради попередньої каденції.

Повертаючись до поправки 14. Шановна пані доповідач, слово «можливо» стосується не відповідальності викривача за ту інформацію, яку він передає, а його внутрішнього переконання, віри в ту інформацію, яку він передає. Якщо викривач був присутній під час корупційної розмови міністра, то він впевнений у своїй інформації, а якщо він чув, як маленький Гіві йому щось наспівав, то тоді він, можливо, про неї знає. Ось у цьому сенс слова «можливо», а не в тому, чи відповідає викривач за цю інформацію, чи не відповідає – питання в його впевненості.

Якщо він був присутній, бачив якісь події, якщо він брав у тому участь, то тут ніякого слова «можливо». А якщо йому хтось розказав або йому щось наснилося, то тоді це «можливо».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету — відхилити. Коментарі аналогічні, що й до попередньої поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 14 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 157.

Рішення не прийнято.

Поправка 15. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую тим колегам, які все більше підтримують мої поправки.

Але поправка 15 принципова, у ній йдеться про визначення. Як справедливо зазначила пані доповідач, насправді, те визначення, яке ϵ , не відповіда ϵ ані ϵ вропейським стандартам, ані рекомендаціям Ради Європи.

Хто такий викривач? Викривач — це той інсайдер, як ми кажемо, який працює в системі, перебуває всередині або державного органу, або комерційної структури, і завдяки роботі в такій системі отримав інформацію про корупційні діяння. Припустимо, суддя, який здійснює правосуддя, знає про корупцію в суді, співробітник міністерства почув щось від пана міністра або заступника міністра, співробітник правоохоронного органу про це дізнався. Це не може бути людина, яка просто йшла містом, щось почула і сказала, що я викривач. Але, на жаль, у чинному визначенні йдеться саме про те, що будь-хто може бути викривачем. Це не викривачі, а стукачі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 15 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Готові голосувати? Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 215.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановні колеги. Сподіваюся, такими темпами наступна поправка буде підтримана.

Поправка 16 вказує на єдине, що законопроект вибудований в такий спосіб, що він зазначає два канали комунікацій — внутрішній і зовнішній. Тобто, якщо викривач працює в системі міністерства, то внутрішній канал — це коли він каже про корупцію своєму керівнику. Але, як він може казати йому про корупцію, якщо, припустимо, він знає, що цей керівник замішаний у корупції?

Тому поправка 16 носить технічний характер. У ній йдеться про те, що своєму начальнику можна доповідати про корупцію в міністерстві внутрішнім каналом лише у випадку, якщо ти впевнений, що такий начальник в корупції не замішаний. Але цього, на жаль, немає в самому тексті законопроекту. Тому є поправка саме про те, що якщо викривач впевнений, що його начальник не замішаний в корупції, то тоді він, користуючись так званим внутрішнім каналом, доповідає такому начальнику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 16 народного депутата Власенка. Позиція комітету — відхилити. Готові голосувати? Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Поправка 17. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправку 17 пропустимо, вона технічна. Поправка 19 принципова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте.

Поправка 18. Батенко не наполягає.

Поправка 19. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Але, якщо можна, пустіть час спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пустіть час спочатку.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Поправка 19 про те, що не можуть бути викривачами ті, які пишуть анонімки. Той, хто пише анонімки, називається «стукач» і «анонім», і це повернення у сталінський 1937 рік, коли

люди писали один на одного анонімки, після чого відбувалися репресії (Оплески).

Сенс викривача в тому, що всі гарантії йому надаються саме тому, що ця людина набралася сміливості і поставила свій підпис під відповідною заявою. Тому йому дається право захисту на роботі: його не можна звільнити, перевести, потім він отримує винагороду, але лише тому, що відкрито заявив про випадки корупції. Анонім не буває викривачем, а завжди залишається стукачем.

Тому прошу підтримати поправку 19. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 19 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 262.

Рішення прийнято.

Володимир Вікторович Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дмитре Олександровичу, у мене сім поправок, з яких комітет прийняв три, а три я хотів би поставити на підтвердження. Тому хотів би, щоб ви мені надали 2 хвилини часу, я пройдусь по своїх поправках, а поправки 20, 40 і 67 ми поставимо на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжуйте, час іде.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. Насамперед нам слід визначитися з таким. На сьогодні інститут викривачів абсолютно не працює. Ми пам'ятаємо декілька кейсів, коли вже екс-міністр звертався із викриттям корупції, і, як результат, позбувся своєї посади. Ми знаємо, що серед депутатів дев'ятого скликання є також викривачі корупції, які після факту викриття підпали під слідство правоохоронних органів. Я особисто займався кейсами викривачів і ходив з ними до НАЗК, але ж НАЗК вимагає, щоб ми насамперед доводили статус викривача. Тому ми однозначно повинні змінити закон, який існує сьогодні.

Поправки, які я подавав до законопроекту, складаються з двох блоків. Ми всі пам'ятаємо, що НАЗК мало і захищати права викривачів, і виплачувати їм фінансову компенсацію за факт викриття корупції, ми мали захищати трудові права викривачів. Але в цьому законопроекті ми бачимо, що НАЗК хоче позбавитися своїх прав і не хоче більше захищати та представляти інтереси викривачів під час судового засідання.

На щастя, під час засідання робочої групи ми дійшли згоди і залишили функцію НАЗК як представника інтересів викривачів під час суду, і це дуже добре. Дуже поганим ϵ те, що ми зараз намагаємося зробити ДБР ще одним

гравцем, який представляв би й займався справами викривачів. Але ж у статті 216 Кримінального процесуального кодексу України дуже чітко виписано, що підслідність ДБР не включає в себе співпрацю із викривачами.

Тому поправки 20, 40 і 67 щодо ДБР ми маємо поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Переходимо до голосування поправок 20, 40 і 67.

Ставиться на голосування поправка 20. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 101.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 40. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 107.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 67. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 105.

Рішення не прийнято.

Поправка 22. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Ця поправка теж носить концептуальний характер, стосується єдиного: таким законом повноваження щодо забезпечення, скажімо, діяльності викривачів покладається на НАЗК. Але НАЗК не правоохоронний орган і не має жодної можливості здійснювати, припустимо, функції щодо забезпечення безпеки викривачам. Але таким антикорупційним правоохоронним органом є Національне антикорупційне бюро України. За логікою і з точки зору здорового глузду було б абсолютно нормальним передати ці функції НАБУ. Вони мають відповідні силові підрозділи, які можуть забезпечити безпеку. Вони здійснюють подібні функції, мають для цього ресурси і можливості.

Тому у поправці 22 йдеться про те, що не НАЗК повинно забезпечувати цю діяльність, а НАБУ як правоохоронний орган, який займається антикорупційною діяльністю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Шановні колеги, дійсно, НАБУ ϵ правоохоронним органом і може займатися, навіть, захистом прав викривачів. Але на думку комітету все-таки НАЗК ма ϵ бути первинним органом, зокрема й тому, що корупційні злочини можуть розслідуватися не лише НАБУ, а й, наприклад, Національною

поліцією України, ДБР тощо. Тому повністю забирати ці функції у НАЗК і передавати їх до НАБУ ϵ просто нелогічним.

Тому позиція комітету – відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 22 Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 97.$

Рішення не прийнято.

Поправка 23. Стефанчук. Не наполягає.

Поправка 24. Лубінець. Не наполягає.

Поправка 26. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Ця поправка повертає нас до дискусії з приводу повноважень НАЗК або НАБУ в цій ситуації. Питання полягає в єдиному: йдеться не про здійснення якихось процесуальних дій, а про захист свідків. НАЗК не має для цього ані повноважень, ані фахівців, не веде роботи щодо жодного іншого питання.

Національне антикорупційне бюро має подібні повноваження, як правоохоронний орган може забезпечувати безпеку і захищати викривачів у разі такої потреби.

Точно не НАЗК цим займається. НАЗК — це, пробачте, такий апаратний орган, який перевіряє декларації. А НАБУ — це правоохоронний орган, який, з одного боку, займається безпосередньо розслідуванням, а з іншого боку, виконує силові функції.

Отже, абсолютно логічним ϵ передати ці функції від НАЗК до НАБУ. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 26.

ЯНЧЕНКО Г.І. Комітет пропонує її відхилити. Аргументація аналогічна попередній поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 26 Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 91$.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Цимбалюк, наполягаєте?

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановна доповідачко! Насправді, у законопроекті щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів до другого читання виключили норми, якими вносили зміни до Цивільного

процесуального кодексу України та Кодексу про адміністративне судочинство України.

Дуже важливо, як зазначав колега по фракції пан Власенко, щоб цей законопроект не повернув радянської моделі анонімника. Щоб кожна особа, яка фіксує і передає інформацію правоохоронним органам, розуміла відповідальність за це.

Хотів би поставити на голосування поправку 65, у якій унормовується юридична некоректність і йдеться про те, що все-таки вся підтверджена інформація передається уповноваженому органу у сфері протидії корупції, а не, як виписано, ДБР...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 65.

ЯНЧЕНКО Г.І. Пане Цимбалюк, у ваших словах, без сумніву, є логіка, це обговорювалося на засіданні робочої групи. Однак, комітет, і це також позиція НАЗК, пропонує відхилити дану поправку, тому що вважає, що деякі викривачі можуть боятися, що їхні дані, зокрема й персональні, будуть передані правоохоронним органам. Відповідно, ми вирішили залишити їм можливість самостійно звернутися до правоохоронних органів.

Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 65, комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 147.

Рішення не прийнято.

Поправка 29. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправка 38. До цієї поправки я не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 38.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. У поправці 38 передбачається спеціальний механізм повідомлення керівників відповідних державних органів щодо корупційних правопорушень, що відбуваються в цих органах, встановлюється чіткий термін, коли керівник, знаючи про те, що відбулося якесь корупційне діяння, зобов'язаний упродовж 24 годин повідомити відповідні правоохоронні органи. Саме про це моя поправка, яку я прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету – відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставиться на голосування поправка 38 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 124.

Рішення не прийнято.

Поправка 39. Народний депутат Власенко.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає.

Поправка 41. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, закон виписаний в такий спосіб, що викривача примушують повідомляти про якісь корупційні дії лише єдиним способом — шляхом внесення відомостей до так званого єдиного порталу. Тобто, не дають можливості викривачу здійснювати повідомлення у спосіб, який він вважає за потрібне.

Тому я пропоную абсолютно технічну річ: перед словами «єдиний портал» написати «зокрема». І це означатиме, що викривач сам обиратиме спосіб, у якій він може повідомити про корупційне правопорушення, — чи через єдиний портал, чи через спеціальні лінії, чи в якийсь інший спосіб, не заборонений законодавством. У чинній нормі викривача обмежують у можливостях повідомлення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, ця поправка не ϵ суттєвою, у законопроекті виписано достатньо інших можливостей і джерел повідомлення інформації. Тому позиція комітету — відхилити.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 41 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 128.

Рішення не прийнято.

Поправка 42. Сергію Володимировичу, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Ця поправка знову повертає нас до слова «можливо» в усіх визначеннях, пов'язаних з діяльністю викривача. Це ті поправки, з яких я починав. Якщо викривач особисто достеменно не переконаний у тому, що інформація є правдивою, а лише припускає, що вона може бути правдивою, він не може її подавати як інформацію, що є підставою для того, щоб вважати його викривачем. Тобто, якщо я не переконаний в тому, що є корупційні якісь дії, я не можу писати заяви, поки не зрозумію і знатиму, що такі дії відбулися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 42 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 101.

Рішення не прийнято.

Поправка 43. Народний депутат Суркіс не наполягає.

Поправка 44. Власенко. Сергію Володимировичу, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Ми знову повертаємося до анонімок, виключених з одного пункту, але які залишилися по всьому тексту цього законопроекту.

Насправді поправка 44 стосується того, щоб викидати анонімки звідусіль, звідки це можливо. Хочу підкреслити, що людина, яка пише анонімки, не викривач, а стукач, і ми повертаємося у 1937 рік. На жаль, поправок щодо анонімок буде ще декілька, тому що ті, які хотіли, щоб аноніми стали так званими викривачами, понапихали цих «анонімок» по всьому тексту законопроекту. Таких поправок дуже багато.

Тому прошу підтримати.

Руслане Олексійовичу, може, ми проголосуємо один раз і приберемо анонімки з усього тексту законопроекту, щоб це не виглядало, як повернення до сталінських традицій 1937 року — анонімних доносів, зробимо це одним голосуванням? Дійсно, таких поправок близько десятка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ми можемо це зробити, але в порядку, визначеному Регламентом. На жаль, Регламент не дає нам можливості голосувати поправки об'єднано.

Тому ставиться на голосування поправка 44 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 175.

Рішення не прийнято.

Поправка 45. Народний депутат Лубінець не наполягає.

Поправка 46. Сергій Володимирович не наполягає.

Поправка 47. Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Це чергові анонімки. У черговій статті згадується можливість знову-таки подавати анонімні повідомлення, які теоретично повинні: а) розглядатися і б) люди, які написали такі анонімки, потім можуть претендувати на звання «викривач» і на щось інше.

Руслане Олексійовичу, ще раз підкреслюю, я готовий назвати номери поправок, пов'язаних з анонімкою, і згідно з Регламентом ми можемо їх голосувати групами.

Тобто, якщо ϵ ласка головуючого, я можу назвати номери поправок, щоб одним голосуванням вирішити в цьому законопроекті питання з анонімками та прибрати анонімів і сталінські традиції.

Я не зовсім розумію, чому така прогресивна фракція «Голос» голосує за сталінські традиції щодо анонімок 1937 року? Звичайно, я дам можливість відповісти цим анонімникам (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування... Не було названо конкретних прізвищ. Ні, колеги... Добре, приймається. Відповідно до Регламенту, фракція згадувалася.

Хто виступатиме? Юрчишин.

Ярослав Романович Юрчишин. Будь ласка

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Насправді, для набуття повноцінного статусу викривача, людина, яка подала анонімну інформацію, буде персоніфікуватися. Право подавати анонімну інформацію — це фактично основа процедури викривання. І те, що зараз йде банальна гра словами, і намагаються тиснути на, власне, старий досвід ті, які, напевно, ще застали сталінські анонімки, а, можливо, їх і використовували, це дуже і дуже неправильно. Ми маємо забезпечити людям можливість повідомляти про корупцію в такому процесі анонімно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Під час розгляду поправок немає «з процедури», ви це добре знаєте. Дякую.

Готові голосувати? Ставиться на голосування поправка 47 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 175.

Рішення не прийнято.

Поправка 48. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. По-перше, заява попереднього виступаючого колеги — це ейджизм, якщо він не знає цього. Сексисти і не знають, що таке ейджизм (Оплески). А, по-друге, ключовий принцип викривача — це його відкритість, а не анонімки. Анонімки, ще раз підкреслюю, це сталінська традиція часів Радянського Союзу. Я це добре знаю, бо вивчав історію. Історію, розумієте?

Наголошую, викривач до аноніма не має ніякого відношення. Викривач він тому і викривач, що приходить і заявляє про те, що він знає, називає своє прізвище, і саме тому отримує всі гарантії безпеки. Він отримує захист від звільнення з роботи, неможливість його переведення тощо. Скажіть, будь ласка, як цей анонім потім. доводитиме, що він персоніфікується?

Тому, ще раз підкреслюю, анонім до викривача...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, поправка 48 стосується зовсім іншого. У ній йдеться про заміну НАЗК на Національне антикорупційне бюро України.

Чому комітет відхилив цю поправку, я вже пояснювала. Тому що не лише НАБУ, а й Нацполіція, ДБР та інші правоохоронні органи можуть взаємодіяти з викривачами. Тому поправку 48 відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Ставиться на голосування поправка 48 народного депутата Власенка. Комітет свою позицію зазначив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 136.

Рішення не прийнято.

Поправка 49. Суркіс. Не наполягає.

Поправка 50. Власенко.

Сергію Володимировичу, на якій наполягатимете?

ВЛАСЕНКО С.В. Поправка 54.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 54. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Але таймер увімкніть спочатку, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть час спочатку.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Поправка 54 про те, що викривач у своїй заяві повинен повідомляти не власні міркування чи припущення, не розмови про щось, що йому наснилося або у нього ϵ слово «можливо» у визначенні, а фактичні дані, що стали відомі. Це перше.

Друге. Викривач у своїй заяві чітко повинен пояснити, звідки у нього дані, на які він посилається. Припустимо, він був суддею і отримав незаконну вказівку від голови суду, він про це повинен написати. Або він був чиновником

і був присутній під час розмови свого керівництва. Або був чиновником і бачив документи. Усе це повинно бути викладено.

Така заява – це не белетристичний твір, а конкретна річ, де насамперед повинні бути виписані фактичні обставини, пояснення, звідки їх отримали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 54. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 130.

Рішення не прийнято.

Поправка 55. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 56.

ВЛАСЕНКО С.В. У поправці 56 йдеться про те ж саме, що й у поправці 54. Викривач зобов'язаний пояснити, звідки йому відома інформація про корупцію. Він повинен це чітко викласти у своїй заяві. Не просто розповідати про те, що йому наснилося чи він, проходячи повз, побачив гарний будинок і вирішив, що там живе корупціонер. Він повинен чітко написати, звідки йому відома інформація про корупцію: з документів, розмов, що він почув, чи будьяких інших даних.

Але він повинен надати фактичні дані і обґрунтувати, звідки вони йому відомі. Тому що інакше він не буде викривачем, а буде анонімним стукачем. Так вважають Європейський Союз, Рада Європи, так вважає партія «Батьківщина».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, без сумніву, певна логіка в даній поправці ϵ , і під час засідання робочої групи це питання також активно обговорювалося. Водночас комітет вирішив інакше і пропону ϵ залу цю поправку відхилити. Але певна логіка в цих словах, звичайно, ϵ .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідач вважає, що логіка в цій поправці ϵ . Правильно я розумію?

Готові голосувати? Ставиться на голосування поправка 56 народного депутата Власенка. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

Поправка 58. Народний депутат Власенко не наполягає.

Сергію Володимировичу, на якій наполягаєте?

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправка 59.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 59. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановні колеги, знову-таки, закон виписано в такий спосіб, що, якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не відповідає нормам закону, його порядок розгляду здійснюється, як звернення громадян. До того ж, не виписано, що, як і чому не відповідає закону. Тобто ця норма дає можливість широкої дискреції, тобто вибору, тій людині, яка розглядає повідомлення щодо корупційних правопорушень, відкидати їх просто за якимись надуманими ознаками. Тому цю норму треба просто виключити.

Кожна не анонімка, а підписана викривачем заява повинна бути розглянута, якщо вона містить фактичні дані, і в подальшому розглядатися, як повідомлення викривача.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету – відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 59. Комітет її відхилив. Прощу визначатися та голосувати.

(3a) - 145.

Рішення не прийнято.

Поправка 61. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Якщо викривач наважився, повідомив про корупцію у відповідний державний орган, але державний орган з якихось причин з'ясував, що це питання не відноситься до його компетенції, у законопроекті виписано, що такий державний орган припиняє розгляд такої заяви, і на тому кінець.

Ми запропонували, щоб цей орган пересилав таку інформацію органу, який відповідно до своєї компетенції може розглядати такі заяви, щоб викривач не бігав по державних органах і щоразу не звертався, шукаючи, який із державних органів повинен реагувати на його повідомлення про викриття корупційного правопорушення. Натомість нам пропонують абсолютно інший, недієвий механізм.

Фракція «Батьківщина» вважає, що держава повинна бути ефективною, і людина не повинна бігати по десятках державних органів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, знову-таки певна логіка в даній поправці ϵ . Водночає НАЗК застерігало зал, що деякі викривачі можуть переживати, що їхні персональні дані потраплять до правоохоронних органів, і запропонувало самостійно, фактично вдруге подавати всі свої факти до того правоохоронного органу, до якого вони забажають.

Тому позиція комітету була відхилити дану поправку. Але певна логіка в такій поправці, звичайно, має місце (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позицію комітету ви почули. Не кричіть, будь ласка.

Ставиться на голосування поправка 61. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 222.

Рішення не прийнято.

Поправка 63. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово, але на поправці 63 я не наполягаю. Поправка 64.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 64. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Насправді, якщо б у заявах викривачів чітко зазначалися фактичні обставини, а також те, звідки така інформація стала відома, то тоді нам не потрібні були б попередні перевірки, оскільки із змісту самої заяви чітко витікало б, які фактичні обставити є корупційними і з яких джерел це стало відомо викривачу.

Тоді нам не потрібний попередній розгляд повідомлень і... До речі, попередній розгляд повідомлень, зазначений в цьому законопроекті, виписаний без будь-яких механізмів, без нічого, що надає можливості для додаткових зловживань із повідомленнями викривачів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету – відхилити дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропоную проголосувати цю поправку і оголосити перерву.

Ставиться на голосування поправка 64 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 119.

Рішення не прийнято.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 66. Власенко.

Галино Ігорівно Янченко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправку 66 ми вже розглянули. Ми зараз маємо розглядати поправку 73.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 73. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Але, якщо можна, час від початку. Дякую.

Шановний пане Голово. У поправці 73 йдеться про права викривачів. Серед прав, що надаються в цьому законопроекті викривачу, є право на анонімне повідомлення. Тобто, по суті, право на анонімку. Це те, що ми обговорювали і що, в принципі, підтримав сесійний зал, — це треба прибрати. Не може бути анонімних повідомлень у викривачів.

Ще раз відповім колегам, які про це говорили. Викривач — це той, хто набрався мужності і відкрито заявив про корупцію в тому органі або в тій комерційній структурі, у якій він працює. Інакше це не викривач, а щось інше.

Також ми пропонуємо прибрати серед прав викривача право надавати докази, тому що це не право, а обов'язок — довести те, що заявлено в повідомленні, бо він не базікало, а викривач, який повинен підтверджувати свої слова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету— відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 73. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправка 74. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується обов'язків викривача. Я вважаю, що викривач зобов'язаний подавати докази тих слів, тих заяв, тих фактичних обставин, що відображені в його повідомлені. Викривач — це не той, хто просто щось побачив, використовуючи слово «можливо» у визначенні, чи йому щось примарилося. Викривач зобов'язаний доводити.

Мені кажуть, що не завжди викривач може отримати такі докази. Але я ще раз наголошую, викривач повинен описати принаймні ті докази, на які він міг би послатися. Якщо він заходив до кабінету свого керівника, це можуть бути покази секретарки того керівника. Якщо він заходив на підприємство повз режимну охорону, це можуть бути покази охорони тощо.

Але посилатися на такі дані, на такі докази викривач зобов'язаний. Інакше це не повідомлення про викриття, а якийсь белетристичний твір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Ставиться на голосування поправка 74 Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 75. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправка 76. На поправці 75 я не наполягаю.

Це знову поправка про анонімки, це лише анонімки. На жаль, анонімки розкидали по всьому тексту законопроекту, я про це казав. Близько десяти моїх поправок стосуються лише викорінення оцих анонімок із законопроекту і неможливості переведення їх у клас викривачів.

Укотре (десятий раз) кажу, що викривач — це той, хто наважився назвати власне прізвище. Саме тому він отримає захист, певний статус. Він може отримати від держави навіть фізичний захист лише тому, що назвав своє прізвище і заявив про корупцію у тому органі, у якому він працює.

Фракція «Батьківщина» робить чітке відмежування сталінських стукачів від європейських викривачів. У цій поправці закопано різницю між ними. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, давайте, усе-таки, я вам поясню щодо анонімок. Якщо людина подає інформацію анонімно, ані ми, ані держава, ані правоохоронні органи не знають, хто це. Таку людину неможливо відшукати, щоб захистити або ще щось, вона не зможе мати ніякого державного захисту. Людина сама обирає: або вона хоче захист і винагороду в кінці, або вона хоче анонімність, і подає дану інформацію без жодних даних.

Водночас, чому важливо, все-таки, дати можливість людям подавати інформацію анонімно, без захисту і без винагороди в кінці. Тому що така інформація може бути цікавою, корисною, можливо, вирішальною в кримінальному провадженні. Слідчі на власний розсуд зможуть або взяти таку інформацію, або не взяти, перевірити її з інших джерел. Але позбавляти, можливо, десь, якоїсь мотивації людину подати інформацію анонімно, ні на що не претендуючи від держави, думаю, ми не можемо. Тому позиція комітету — відхилити. Така сама була позиція і робочої групи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 75 Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 103.

Рішення не прийнято.

Поправка 76. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Якби в цей законопроект додати ще, що «признание — это царица доказательств», то пан Вишинський, пан Берія і Сталін вже аплодували б стоячи цьому законопроекту. Розумієте? Ще раз підкреслюю, яку б корисну, як ви кажете, інформацію не несли анонімки, анонімки залишаються анонімками. І до викриття корупційних правопорушень анонімники не мають жодного відношення. Як ви кажете, анонім

повинен розкритися, але статус викривача він набуває з моменту отримання цієї анонімки. Усі права і обов'язки у нього з'являються з моменту отримання анонімки тощо. Ви запроваджуєте абсолютно неправильний сталінсько-берієвський підхід до стукачництва, а не до подолання корупції в нашій країні. Ви стимулюєте людей писати нісенітниці, прикриватися анонімками і казати, що нібито в країні відбувається боротьба з корупцією. До боротьби з корупцією це не має ніякого відношення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування...

Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Позиція комітету — відхилити. Аргументацію ми вже надавали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 76 народного депутата Власенка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 111.

Рішення не прийнято.

Поправка 77. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, не наполягаю (Шум у залі).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Алилуя!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 79.

ВЛАСЕНКО С.В. Але шановній пані, яка згадала «Алилуя», не так все легко буде.

У поправці 79 йдеться про таке. Я пропоную доповнити цей законопроект відповідальністю викривача, якщо в подальшому його заяви будуть визнані неправдивими. Бо, якщо людина написала брехню, подала її і оголосила себе викривачем, а в подальшому суд з'ясував, що це брехня, то такий так званий викривач повинен нести відповідальність, передбачену статтею 383 Кримінального кодексу України, за неправдиве повідомлення про злочин (Оплески). Щоб не було зловживань, так званий викривач повинен чітко знати і розуміти, що якщо він у своїй заяві свідомо (це ключове слово) збрехав, то повинен згідно з законом відповідати, як і будь-яка особа, яка оббріхує людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 79. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 138.

Рішення не прийнято.

Поправка 80. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 81. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. У поправці 81 йдеться про спростування неправдивої інформації, розповсюдженої так званим викривачем. Якщо людина свідомо чи несвідомо розповсюдила неправдиву інформацію про когось і це було в подальшому доведено в суді, то такий так званий викривач повинен її спростувати, що ϵ абсолютно нормальною практикою і відбувається в межах Цивільного кодексу України. Це не ϵ кримінальною відповідальністю, якщо людина несвідомо розповсюдила неправдиву інформацію, звинувативши когось у корупції.

Так, ми вважаємо, що країна повинна боротися з корупцією, корупціонери повинні нести відповідальність. Але фракція «Батьківщина» вважає, що якщо когось оббрехали, то така людина теж повинна отримати захист хоча б у вигляді спростування розповсюдженої про неї неправдивої інформації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 81. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 135.

Рішення не прийнято.

Поправка 83. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, у мене ще близько двадцяти поправок. Мені треба 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Власенка. А поправки не будете ставити?

Власенко, 3 хвилини, і після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! Ще раз звертаюся до всіх колег, які зараз голосуватимуть за законопроект щодо так званих викривачів. На жаль, у ньому не змінилися базові речі, визначення, і викривачем може бути будь-хто, а не особа-інсайдер, як це відбувається в усіх європейських країнах і як нам це рекомендує Рада Європи, викривачем може бути анонім, у ряді норм права залишилися анонімки. Хоча сесійний зал підтримав ключову поправку 16, якою ми унеможливили використання анонімок як таких, але далі в законопроекті залишилися оці сталінські механізми залучення людей до анонімного повідомлення проти будь-кого, прикриваючись нібито боротьбою з корупцією. Тоді прикривалися боротьбою з ворогами народу, а сьогодні прикриваються боротьбою з корупцією. Анонімки не мають ніякого

відношення до боротьби з корупцією, вони стосуються анонімів і стукачів, що точно нетотожно поняттю «викривач».

На жаль, ми не підтримали поправок стосовно захисту прав людей, яких так звані викривачі оббрехали, і залишається норма щодо безкарності так званих викривачів, тобто, говорячи очевидну неправду про когось, людина не буде нести жодної відповідальності.

Ще раз підкреслюю, фракція «Батьківщина» за те, щоб підтримати боротьбу з корупцією, щоб запровадити реальний європейський механізм викривачів, щоб викривачі мали права, але при цьому вони повинні мати й чіткі обов'язки.

Викривач повинен бути свідомий того, що повідомляє правдиву інформацію, а не якісь його химерні фантазії. Викривач повинен максимально надати слідству докази, які у нього ϵ , нести відповідальність за те, що каже, але при цьому повинен бути абсолютно захищеним в юридичному, фізичному та кримінально-правовому сенсі цього слова. Тоді механізм стосовно викривачів реально працюватиме в нашій країні, а правоохоронні органи отримуватимуть реальні повідомлення, підкріплені конкретними доказами, що може стати певним поштовхом у боротьбі з корупцією. Хоча реальним поштовхом у цій боротьбі стане детінізація економіки, створення нормальних умов життя, нормальних умов ведення бізнесу і здійснення перетворень на користь громадян України. Так вважає фракція «Батьківщина».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, залишилася одна поправка на підтвердження, і після цього голосуємо.

Поправка 57. Гео Багратович Лерос. Правильно?

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, хочу поставити на підтвердження поправку 57, бо ми вже прийняли поправку 56, вона вже з збільш чіткими вимогами.

Хочу нагадати, що у 2020 році ми дізналися про такий продукт на ринку — «консерву» під назвою «Єрмак». Звісно, усі знають, що ця «консерва» подається під соусом «головний корупціонер в державі». Усі ми дізналися, що ця «консерва» порушує кримінальні справи проти викривачів корупції, закриває тих, хто критикує владу. То ж, звісно, цей законопроект треба підтримати, а цю поправку пропоную поставити на підтвердження і не голосувати за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, виступ Гео Лероса не має відношення до змісту даної поправки. Ця поправка є позитивною і правильною. Вона полягає в тому,

що викривач повинен повідомити фактичні дані. Тобто він повинен бути переконаний, що має подати, наприклад, документ або реальну інформацію.

Тому цю поправку важливо врахувати. Під час засідання комітету та робочої групи цю поправку врахували, і рекомендують зробити це залу (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Шановні колеги, вона відповідала тому, хто запитував. У поганому сенсі нічого не було сказано. Дякую.

Щоб не прийняти законопроект з проблемами (ϵ колізія), надайте, будь ласка, позицію комітету щодо цієї поправки.

ЯНЧЕНКО Г.І. Так, колеги, перепрошую, але, все-таки, враховуючи, що ми, дійсно, прийняли поправку 56, а поправками 56 та 57 вносяться зміни фактично до однієї і тієї ж частини тексту, поправку 57 можна відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, що комітет не наполягає, оскільки було прийнято позитивне рішення щодо поправки 56.

ЯНЧЕНКО Г.І. Так (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Репліки не буде, негативного сенсу не було.

Ставиться на голосування поправка 57. Комітет її підтримав, позицію ви щойно почули. Прошу визначатися та голосувати.

«3a» − 25.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» (№ 3450) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби» ($N \ge 4531$).

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

 $3a \gg -237$.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олександр Сергійович Корнієнко. Прошу надати на виступ 4 хвилини — і від авторів, і від комітету.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Продовжуємо спроби відновити конкурси на державну службу. На жаль, це питання, з одного боку, викликає в мене сумну посмішку, тому що відмінити їх було дуже легко змінами до Державного бюджету, як це часто робиться в нашій крані: різні зміни впроваджуються змінами до Державного бюджету, тому що його неможливо не проголосувати, тож поправка враховується. А з іншого боку, воно, дійсно, стало нагальним. Зрозуміло, що ϵ міжнародні зобов'язання щодо реформи державної служби, яка розпочалася не нами з 2016 року, але ми її продовжуємо, і в цьому році прийматимемо нову стратегію реформи державного управління, думаю, що підкоригуємо певні моменти. Але основний напрям є, він абсолютно європейський – перетворення державної служби в такий механізм (у здоровому сенсі) меритократії, за допомогою чого відбиратимуться професійні люди, щоб рухатися вгору своїми посадами.

Хочу повідомити, шановні колеги, що, станом на 3 лютого, кількість оголошених доборів становить 22 тисячі 111, а це вже понад 10 відсотків усієї державної служби. З них: на категорію «А» — 141, на категорію «Б» — 55 тисяч 450 і на категорію «В» — 16 тисяч 500. З початку оголошення карантину кількість осіб, яких визначено для укладення таких контрактів, становить 12 тисяч 87 осіб, тобто вже дуже велика кількість людей, що ϵ реальною проблемою. Проблемою ϵ й те, як швидко відновити конкурси. ϵ Національне агентство України з питань державної служби. У залі присутня пані Наталія Алюшина, яка може це прокоментувати.

В принципі, у законопроекті пропонується досить амбітна версія, як це можна зробити. Протягом чотирьох місяців з дня набрання чинності цим законом пропонується оголосити конкурси на посади категорії «А» і протягом дев'яти місяців — на посади категорії «Б» та «В». Відповідно контракти продовжують діяти протягом п'яти місяців — для категорії «А» і протягом одного року — для категорій «Б» та «В». Це амбітні цифри, можливо, до другого читання у нас відбудеться дискусія, що дозволить нам ці цифри привести в реальність, а в першому читанні ми запропонували такий амбітний термін.

Також в цьому законопроекті зберігаються норми, які були в минулій версії, тобто не проводити спецперевірку щодо таких осіб, тому що за останній рік її проводили, і немає сенсу її повторно запускати. Є нова норма щодо того, щоб конкурси проводилися в тій черговості, у якій люди призначалися на посаду. На жаль, у законопроекті є позиція, що цю норму Кабінет Міністрів

може сам регулювати. Ми до другого читання пропонуємо теж цього позбутися, тому що це небезпечна для Кабміну дискреція.

Є певні зауваження з боку іноземних партнерів, які також треба врахувати.

Тому, переходячи до висновку комітету, наш комітет на засіданні 25 січня розглянув законопроект і вирішив рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за наслідками розгляду в першому читанні за основу, скоротивши наполовину строк внесення суб'єктами права законодавчої ініціативи пропозицій і поправок під час його підготовки до другого читання.

До того ж, зважаючи на необхідність комплексного доопрацювання, комітет ухвалив рішення відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання подані пропозиції та поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Гарний виступ.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! У мене таке відчуття, що ініціатори законопроекту борються з якимись марсіанами, які ухвалили рішення абсолютно зруйнувати реформу державної служби на засадах європейських підходів і принципів демократичних держав, яку ми узгодили попередньо з Європейським Союзом, і яку підтримував прямою безповоротною бюджетною підтримкою Європейський Союз.

Після того, мабуть, якісь марсіани взагалі відмінили навіть подобу конкурсів під приводом COVID-19. А тепер ось просто хрестоматійний приклад цієї імітації роботи монобільшістю – ми повертаємо ці конкурси.

Звичайно, представляючи фракцію, яка ініціювала реформу держслужби, запроваджувала ці прозорі, реальні конкурси, ми підтримуємо їхнє відновлення, але знову-таки диявол криється в деталях. Знаєте, як у тому анекдоті: є нюанс. Так ось нюанс полягає в тому, що, як нам кажуть, є амбітна ціль: за чотири місяці — одні конкурси, за дев'ять місяців — наступні. Та неправда. Просто це означає, що в такий спосіб продовжують закріплювати головний кадровий принцип політики цієї влади — непотизм (кумівство), і намагаються відкласти на довший час перебування тих людей, які були потрібні на час ковідних призначень для цієї влади.

Тому ми підтримаємо цей законопроект у першому читанні, але будемо наполягати на скороченні термінів запровадження і відновлення конкурсів до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні вночі в лікарні міста Енергодар Запорізької області трапилася дуже страшна трагедія. У реанімаційному відділенні з хворими на коронавірує загинуло четверо невинних людей: троє хворих і одна медсестра.

Вшануймо пам'ять невинно загиблих людей хвилиною мовчання (Хвилина мовчання).

Дякую

Щодо законопроекту, який ми зараз розглядаємо. Під час внесення змін до бюджету, коли виділяли кошти на боротьбу з COVID-19, ми на час карантину прибрали конкурси, щоб врятувати людей, державу. За період карантину ми побачили, що означає призначати людей без конкурсів та процедур, що таке політична стаття 87¹, яка дозволяла звільняти людей взагалі бездумно. Монобільшість у вересні 2019 року також приймала цю статтю і ці зміни.

Добре, що ми робимо висновки і прибираємо цю статтю. За 2020 рік відбулося багато конкурсів, зокрема, призначали і в податкову, і на митницю. Ми знаємо, що на митниці чотири рази змінювали керівників. Фактично знищувалася система держуправління: не було конкурсів, постійно був вплив певних фінансово-промислових груп, воювали за посади, ніхто не заважав звільняти, призначати. Було дуже важко працювати держслужбовцям, дійсно, був хаос. На жаль, немає нічого більш постійного, ніж тимчасове. Не можна, прикриваючись карантином, просувати кого завгодно на посади.

Усе нижчий і нижчий сьогодні рівень держслужбовців, і добре, що прийняли рішення все-таки відновити конкурс, прибрати цю політичну статтю. Дійсно, Комісія з питань вищого корпусу державної служби не зможе справлятися з таким напливом конкурсів, тож доведеться все-таки відтермінувати ще на чотири місяці — для категорії «А» і на дев'ять місяців — для категорій «Б» та «В».

Тому прошу все-таки відновити конкурс, проголосувати за цей законопроект і прибрати цю ганебну практику.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Вадиму Євгеновичу Івченку, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Альона Іванівна Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні українці! Знаєте, цей законопроект є хрестоматійним прикладом і уроком, який ми мусимо вивчити, — як легко за секунду щось ламається і як важко це потім, майже неможливо, роками відновлювати. Одним рішенням в цьому залі буквально за секунди зламали державне професійне управління, а відбудувати ми його не можемо вже другий рік.

Знаєте, у відомому законі історика Паркінсона, говориться, що, хто вміє працювати, той працює, хто не вміє працювати, той керує, а хто не вміє ані працювати, ані керувати, той вчить, як правильно щось робити. Саме такі люди, на жаль, на державній службі — це катастрофа, тому що державна служба має розв'язувати конкретні проблеми громадян України, і ці люди мають вирішувати кризові ситуації, чого на сьогодні не відбувається.

Два уроки, які ми мусимо вивчити. Перший урок – це перший день роботи Верховної Ради у 2019 році, коли за Прем'єр-міністра Гончарука зруйнували державну службу і в цьому залі прийняли рішення про так зване політичне звільнення. Цим законопроектом сьогодні ми нарешті намагаємося це відмінити.

І другий урок — це квітень 2020 року, коли, на жаль, через бюджетний комітет провели поправку щодо відміни конкурсів на державну службу, що під шумок карантину є фактично поверненням до кумівства, договорняків і неможливості жодній професійній людині потрапити на будь-яку посаду в державну службу. Тоді нам розповідали, що це буде у виняткових випадках. Знаєте, скільки на сьогодні таких виняткових випадків призначення поза конкурсом — 22 тисячі 111 осіб у країні.

Нарешті в цьому законопроекті ми відновлюємо конкурси. Сподіваюся, ми це зробимо.

Тому, колеги, державна служба має бути залізним каркасом для державного управління і повинна розв'язувати проблеми громадян, а не прикривати кумівство, договорняки, не вирішуючи жодної кризової ситуації.

Ми підтримуємо цей законопроект у першому читанні і, сподіваємося, до другого читання не зруйнуємо, а нарешті відбудуємо професійну державну службу і управління для громадян України.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні українці! Звертаюся насамперед до тих українців, які десятки років свого життя присвятили роботі на державній службі. Хочу нагадати, що уряд і окремі представники монобільшості зруйнували державну службу і продовжували її руйнувати. А на її згарищі вони побудували таку собі лабораторію для експериментів над державними службовцями і почали гратися: а давайте розпустимо міністерство, а давайте це об'єднаємо, а давайте потім знову все переграємо, а давайте політичну статтю з політичними звільненнями, так, щоб можна було негайно і легко звільнити неугодних. Ми ж тоді побудуємо сильну, спроможну державну службу!

Шановні українці, минуло понад півтора року, і тільки зараз монобільшість і представники уряду, які руйнували цю державну службу, задумалися, може, це було неправильно. Тільки зараз вони виправляють свої помилки! Ті призначення братів, сватів, друзів, прикриваючись COVID-19... Сьогодні понад 20 тисяч людей потрібно знову проводити через конкурс, тому треба голосувати за цей законопроект.

Хочу нагадати пропозицію представників уряду, які казали про особливі посади за особливих умов, аби без конкурсів призначати державних службовців. Чи можна їм довіряти? Вдумайтеся, понад 20 тисяч призначень — без конкурсу, понад сотні з 220 високопосадовців — без конкурсу.

Такі політичні спекуляції треба припиняти, підтримуючи цей законопроект. А уряд і ті представники, які нищили державну службу, мають нести відповідальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте. Стріхарський і Рудик, після цього переходимо до голосування.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 196, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день!

Шановні колеги, я ϵ співавтором цього законопроєкту і глибоко переконаний, що проведення конкурсів та призначення на посади державної служби за їхніми результатами ма ϵ бути відновлено. Розумію, що існують об'єктивні організаційні параметри, що визначають часові рамки, які конкурси на посади державної служби можуть бути оголошені та проведені. Однак ми також ма ϵ мо міжнародні зобов'язання щодо проведення реформи державного управління, тому існує необхідність відновлення конкурсів на посади державної служби.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби» дозволить проводити конкурси, забезпечить рівний доступ усіх громадян до державної служби. Тому прошу, колеги, підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик, і після цього переходимо до голосування.

РУДИК С.Я. Шановні українці, безперечно, депутатська група «Партія «За майбутнє» вітає ідею відновлення конкурсів на зайняття посад державних службовців, це очевидно. Ідея, яка була закладена з самого початку в те, щоб її відмінити, незрозуміла нікому в цьому залі.

Але виникають якісь питання, якийсь дисонанс між діями монобільшості і вищого керівництва держави. У липні Верховна Рада вже прийняла законопроект, у якому ці питання були врегульовані. Але Президент наклав вето якраз через цю норму, яку ми зараз маємо проголосувати. Ви там між собою якось спілкуєтеся чи ні, розумники?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до...

Григорій Миколайович Мамка, фракція «Опозиційна платформа — За життя», і після цього голосуємо.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя» не підтримуватиме цей законопроект, як у першому, так і в інших читаннях. Поясню, чому. Доповідач, який презентував цей законопроект, по суті, склав на себе протокол явки з повинною, залишилося просто його підписати.

Під запис для стенограми він озвучив, що змінами до бюджету ми прийняли невідомо що, за рахунок чого призначили кого потрібно, вигнали кого потрібно, всіх зробили виконуючими обов'язки. А назад повернути дуже тяжко, тому що тоді ми не думали і не розуміли, що буде копітка робота щодо

повернення конкурсів, тому що хтось наполягає. За такі речі необхідно відповідати, зокрема, за об'єднання міністерств, потім за прийняття законів щодо роз'єднання. Необхідно відповідати за недолугі зміни, якими ми, по суті, викинули людей на вулицю.

Ми не будемо підтримувати цього законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби» (№ 4531) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 334.

Рішення прийнято.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання та подачі поправок та пропозицій до законопроєкту № 4531. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до статті 91 Закону України «Про державну службу» (№ 3489).

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олександр Сергійович Корнієнко.

Хтось наполягатиме на поправках?

КОРНІЄНКО О.С. Є три поправки на розгляд сесійного залу (*Шум* y залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таке рішення комітету. Поправки 2, 3 і 7.

КОРНІЄНКО О.С. Поправки 2 і 7 стосуються одного й того ж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас не чутно, Олександре Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С. Поправки 2 і 7 пов'язані. Тому якщо ставиться на голосування поправка 2, то треба підтримувати й поправку 7 (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не кричіть, шановні колеги. Поправка 2. Що мається на увазі? Ми не можемо говорити... Позиція автора.

Олександре Сергійовичу, думаю, краще поясніть позицію щодо поправок 2, 3, 7, чим вони відрізняються, і після цього поставимо їх на голосування.

КОРНІЄНКО О.С. У поправках 2 та 7 йдеться про те, щоб внести зміни до частини четвертої статті 9 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» і дати додаткові повноваження першому заступнику, заступникам міністра, які можуть бути, дійсно, виконуючими обов'язки, пов'язані з керівництвом органу, затвердженням структури апарату, прийняттям рішення щодо бюджетних розподілів тощо. І обмежити цей термін до 90 днів. Зараз цей термін становить 30 днів, але без цих повноважень (Шум у залі).

Для того щоб виконуючі обов'язки міністрів могли виконувати свої обов'язки (Шум у залі).

Так, треба підтримувати міністрів, яких Президент вносить і пропонує. Якщо ви, пане Максиме, підтримуєте Президента (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Максиме Аркадійовичу, не кричіть.

КОРНІЄНКО О.С. Поправка 3 пана Рубльова. Думаю, він сам її прокоментує, він же її вносив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Слово надається Рубльову, і після цього я поставлю на голосування поправки 2, 3 та 7.

Рубльов. Будь ласка.

РУБЛЬОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 20, Волинська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Насамперед сенс цієї поправки полягає у необхідності синхронізації положень норм для забезпечення сталої роботи міністерства на період визначення кандидатури нового міністра.

До того ж, останній абзац частини четвертої статті 9 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» у запропонованій редакції забезпечує неухильне дотримання рішень Верховної Ради як єдиного законодавчого органу, до якого належить установча функція стосовно Кабінету Міністрів, оскільки протягом 30 днів особа, яка тимчасово виконує обов'язки міністра, наділятиметься всіма повноваженнями міністра.

Відверто кажучи, поправка не дозволить під час тієї ж самої сесії вносити ще раз питання, яке вже розглядалося. Вважаю, ϵ нові законопроекти, над якими ми маємо працювати, багато їх сьогодні лежить і чека ϵ сво ϵ ї черги.

Прошу парламент підтримати.

КОРНІЄНКО О.С. Це ж не про закони, а про одну й ту саму кандидатуру. Давайте ж прямо казати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У будь-якому разі закон не має зворотної дії, тому, думаю, про це також треба казати.

Ставиться на голосування поправка 2 народного депутата Корнієнка. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 205.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Ставиться на голосування поправка 3 народного депутата Рубльова, він її пояснив. Шановні колеги, будь ласка, не кричіть. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 233.

Рішення прийнято.

Поправка 7. Комітет пропонує визначитися залу.

Ставиться на голосування поправка 7. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 199.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 91 Закону України «Про державну службу» (№ 3489) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 100.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення законопроекту № 3489 до комітету для підготовки на повторне друге читання. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

3 процедури – Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Попередній законопроект я назвав би «слідкуйте за руками». Тому що вносили законопроекти про ДБР, про державну службу в ДБР, а потім вирішили через конкретне політичне замовлення внести зміни під конкретну людину, а не систему.

Коли виступаючий з трибуни спекулює іменем Президента... Я не чув від Президента жодної вимоги голосувати за цей законопроект. Тому не спекулюйте більше іменем Президента, пропихуючи свої особисті політичні якісь речі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, це ж не з процедури. Давайте домовимося, що виступи з процедури — це з процедури, а на виступи від депутатських фракцій та груп ε інший час.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (№ 3318). На трибуну запрошується голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Микола Тарасович Сольський.

Скажіть, будь ласка, хтось наполягатиме на поправках? Івченко? Виступ? Я вам дам на виступ 6 хвилин. Давайте 5 хвилин, і потім проголосуємо всі поправки (Шум у залі). Добре, назвіть, будь ласка, номери.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Івченка, 2 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Знаєте, полегшуючи в цьому законопроекті вивіз живих тварин безпосередньо за межі України, ми повністю бюрократизуємо систему для фізичних осіб. Тепер фізичні особи — це самозайняті люди, сімейні фермери, мають вчиняти так, як і великі корпорації. Вони зобов'язані вести записи з приводу походження, лікування тварин, що вони, зокрема, використовують кормові добавки, вони мають зберігати ці упаковки, показувати ветеринару. Якщо раптом у ветеринара випадково зникне запис щодо лікування відповідної тварини, фізична особа має його дублювати. Тобто, з одного боку, ми полегшуємо вивозити живих тварин, знімаючи всі дозвільні процедури, а, з іншого боку, ми повністю знищуємо можливість розвитку тваринництва у самозайнятих господарствах.

Розумію, сьогодні відбувається гармонізація нашого законодавства з європейським. Але, колеги, я за системність. Ми нічого не зробили, щоб підтримати малих сімейних фермерів, нічого не заклали в бюджеті, щоб відшкодувати їм реєстрацію тварини. А сьогодні ці господарства за реєстрацію 15 корів (тільки корів) мають заплатити 7,5 — 10 тисяч гривень.

Колеги, ми нічого не зробили, щоб дати їм можливість купити певні інновації: холодильні обладнання, доїльні апарати тощо. Натомість, ми заводимо ці бюрократичні процедури для фізичних осіб.

Думаю, цей законопроект має розглядатися в комплексі із законопроектом щодо підтримки у розвитку тваринництва малих сімейних фермерських господарств, тоді це буде логічно. Інакше — це алогічний крок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які поправки? Вадиме Євгеновичу, ми не голосуємо поправки?

Другий виступ -2 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Колеги, це поправки 322, 324, які подавала фракція «Батьківщина», зокрема, щодо вилучення норм стосовно фізичних осіб.

Пам'ятаєте фільм «Посилка». Так ось, людям приходила посилка з кнопкою, на яку вони натискали і отримували шалені кошти на свої картки. Усі були задоволені доти, поки черга натискати кнопку знову по колу не дійшла першій родині. Коли вони натиснули, померла близька для них людина. Так ось, колеги, ми — ті самі кнопки, адже, від нашого натискання на певні кнопки залежить доля сотень тисяч людей.

Сьогодні 4 мільйони одноосібних господарств, мільйон корів цих одноосібних господарств... Я не хочу бути кнопкою, щоб знищувати тваринництво, одноосібні господарства та малих фермерів. Я не хочу бути кнопкою, коли ми повністю даємо можливість для експорту, і позбавляємо людей змоги розводити тварин, займатися самозайнятістю.

Я розумію, що сьогодні цьому законопроекту аплодують імпортери, які завозять в Україну соєве масло, і ті, які виготовляють молоковмісні продукти. А коли ж ми почнемо думати про людей?

Тому поправки фракції «Батьківщина» спрямовані саме на захист сімейних фермерів і одноосібних господарств, і проти регуляції, яка сьогодні запроваджується безпосередньо в цьому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще 2 хвилини на виступ Івченку, і переходимо до голосування законопроекту в цілому.

Овчинникова, поправка на підтвердження чи на врахування?

ІВЧЕНКО В.Є. Колеги, назва цього проекту Закону «Про ветеринарну медицину і благополуччя тварин». Скажіть, а забій тварини — це її благополуччя? (Сміх у залі). Зрозумійте нонсенс і безсистемність, що відбуваються сьогодні.

Минулого тижня ми голосували за пестициди та отрутохімікати. Сьогодні ми голосуємо за регуляцію стосовно фізичних осіб, які утримують цих тварин. А коли ми подумаємо і проголосуємо за сімейні ферми, зробимо так, щоб вони отримували першочергову підтримку, дамо безпосередньо їм доступ до землі і земельних ресурсів? Де закони, які полегшують кредитування сімейних ферм? Колеги, вони не можуть сьогодні отримати коштів у банку, не те що на купівлю землі, на ведення свого господарства.

Пам'ятаю, як у 2013 році Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад разом з урядом давали в кожне домогосподарство доїльний апарат. Ми створювали кооперативи, на які давали холодильне обладнання, проводили навчання, щоб люди об'єднувалися і отримували найбільшу ціну.

А цей законопроект – це кнопка. Через три роки не те, що мільйона, жодної корови не буде з тих 12 мільйонів корів, які були в домогосподарствах ще у 90-х роках.

Колеги, давайте будемо державними діячами, бо політик думає завтрашнім днем, а державний діяч думає про дітей та онуків. Схаменіться, будь ласка, і давайте відправимо цей законопроект на доопрацювання, приберемо норми стосовно фізичних осіб, і дамо можливість, дійсно, гармонізувати законодавство так, щоб воно дозволяло безпосередньо фізичним особам — одноосібникам займатися тваринництвом в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Юріївна Овчинникова. Вкажіть, будь ласка, одразу номер поправки.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Поправка 59.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 59?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Так. Добрий день, шановні колеги! Прошу звернути увагу на поправку 59. На сьогодні в законодавстві є визначення «домашні», «дикі», «свійські», «сільськогосподарські». Якщо ми не приберемо і не внесемо зміни цїєю поправкою, то до диких тварин можна буде відносити домашніх. Це суперечить безпосередньо чинному законодавству, і будуть реальні законодавчі колізії.

На сьогодні визначення диких тварин ϵ в Законі України «Про тваринний світ» і в Законі України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Тому прохання підтримати цю поправку, щоб прибрати законодавчу колізію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет не проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідач не проти, правильно? Тому що позиція комітету була трохи іншою. Але логіка ϵ , правильно я розумію?

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Логіка є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Логіка ϵ , я зрозумів.

Ставиться на голосування поправка 59 Овчинникової. Комітет її не підтримав, але логіка є. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 323.

Рішення прийнято.

Логіка – сильна річ.

Прошу надати хвилину на виступ Миколі Івановичу Кучеру замість поправок, і голосуємо законопроект у цілому.

Будь ласка.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги, звертаюся з проханням підтримати цей законопроект, який є надзвичайно важливим для успішного розвитку сільського господарства, особливо тваринництва і особливо харчової промисловості. Законопроект євроінтеграційний, вивірений, дороблений настільки, що покращувати вже неможливо. У ньому враховано понад десятка законодавчих актів ЄС. Він розроблений з метою регулювання захисту здоров'я і благополуччя тварин, зменшує кількість ветеринарних документів, до яких ми звикли як потрібних. Спрощується процедура і зменшуються строки видачі цих документів з 30 днів до 1 дня. Дозволяється видача ветеринарних документів, спрощується процедура карантину тварин. Усе те, про що ми говоримо, дійсно, покращує роботу ветеринарної служби.

Тому я звертаюся до вас з проханням підтримати цей надзвичайно якісний, сучасний, євроінтеграційний законопроект.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Які ваші поправки, Юліє Володимирівно? Яка?

Поправка 322. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Йдеться про дуже прості речі. Цим законопроектом максимально ускладнюється взагалі ведення господарства одноосібниками, людьми, які завжди вирощували на своїх подвір'ях тварин, які мали можливість від цього отримувати якісь копійки і забезпечувати Україну необхідними продовольчими товарами. Зараз цим законопроектом встановлюються такі правила, які, по суті, знищать можливість одноосібників, селян, фермерів брати участь у розвитку тваринництва.

Що ми робимо?! Це недопустимий законопроект. Хто його лобіює? Лобіюють ті, які завозитимуть по імпорту все, що треба для того, щоб вести відповідні виробництва, зокрема, шкідливі для здоров'я. Не голосуйте. Я прошу поставити поправку на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправку відхилено. Юліє Володимирівно, за всієї поваги, цього абсолютно немає. До того ж, у частині реєстрації процедура спрощується, вона не робиться самими фізичними особами. Ідентифікація тварин як була, так і лишається, щодо цього діє окремий закон. Реєстрація безкоштовна.

Коли ми кажемо про походження тварин, максимум, що може бути, – це запис у телефоні людини, де вона це купила. Все! Це означає, що норма виконана.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 322 Юлії Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 62$.

Рішення не прийнято.

Поправка 327. Врахована редакційно.

Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, зараз пан Сольський, який вночі проводив законопроект про продаж по 10 тисяч гектарів в одні руки землі сільськогосподарського призначення (я добре це пам'ятаю), проводить наступний законопроект, який проти інтересів селян та фермерів.

Хочу нагадати, що якраз пану Сольському нещодавно комітет висловив недовіру. Тому припиніть проводити в цьому парламенті антиукраїнські законопроекти.

Прошу поправку 327 поставити на голосування. І ще раз хочу наголосити: Україна, українські села завжди були сильні тваринництвом, із сильними одноосібниками, фермерами. Ви зараз практично знищуєте фермерство та тваринництво в одноосібних господарствах, тому що створюєте бюрократичні умови, які жоден фермер, жоден одноосібник не витримає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 327 в редакції, запропонованій комітетом. Вона врахована редакційно. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Поправка 328.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 328?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Врахована редакційно.

Юліє Володимирівно, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, нічого редакційно не враховано — це повна профанація. Повторюю, у поправках фракції «Батьківщина» передбачається, що для селян, які займаються тваринництвом, треба зняти абсолютно всі бюрократичні перепони у цій справі.

Якщо такий закон набере чинності, і той комітет, який колись вночі розпродавав землю, знищить тваринництво, ми матимемо проблеми з продуктами харчування! Божевільні люди пропонують божевільні рішення і видають їх за реформи. Коли це вже припиниться в країні?! Коли країною керуватимуть професіонали, які реально служать народу, а не заробітчани?

Поставте поправку так, як це ϵ .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 328 Тимошенко врахована редакційно.

Ставиться на голосування поправка 328 в редакції, врахованій комітетом.

Юліє Володимирівно, ви наполягаєте на повному врахуванні цієї поправки. Ставиться на голосування ця пропозиція. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 723. Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Хочу звернутися до залу. Я розумію, що в цьому залі, по суті, інтереси селян, фермерів, одноосібників не представлені, тому що вони, чесно кажучи, не пробиваються в зали, де приймаються рішення проти них.

Але хочу підкреслити, що країни, що мають серйозні можливості створювати фермерство, мають родючі землі, ставлять лише на фермерство. Якщо подивитися, усі розвинуті ринкові країни світу, які мають землю сільськогосподарського призначення, — чи Франція, чи Італія, чи Польща, немає значення, базують свої аграрні сектори на розвитку фермерства. У нас проводиться діаметрально протилежна політика всупереч рішенню Організації Об'єднаних Націй щодо Десятиліття сімейних фермерських господарств.

Припиніть це, і поставте мою поправку так, як я її пропоную!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, поправка 723 врахована. Тобто ми її зараз ставимо на підтвердження. Правильно?

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування позиція комітету. Поправка Тимошенко була врахована, вона ставиться на голосування для підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 315.

Рішення прийнято.

Наступна поправка... Усе, більше ні на чому не наполягаєте?

Переходимо до голосування законопроекту в цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (№ 3318) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 305 Рішення прийнято. Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про систему громадського здоров'я» (№ 4142). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 235.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Борисович Радуцький.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Проект Закону «Про систему громадського здоров'я» (№ 4142) розроблений спільно за участю Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування та Міністерства охорони здоров'я. Це новий цілісний законопроект, яким створюється система громадського здоров'я в Україні та визначаються основні засади, її організація та функціонування.

Водночас після проведення додаткових консультацій з громадськістю, експертами та міжнародними партнерами Всесвітньої організації охорони здоров'я та USAID комітет спільно з МОЗ України визначив ряд концептуальних поправок до моделі системи громадського здоров'я, які пропонуємо врахувати ще до першого читання. Усі пропозиції до висновку комітету відображено в порівняльній таблиці та в проекті Постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про систему громадського здоров'я» (Шум у залі).

Концептуально ми пропонуємо: (друзі, уважно, бо це було найбільше питання залу) виключити з законопроекту всі положення, що стосуються питань вакцинації; не скасовувати Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», адже ним зараз регулюється багато питань, пов'язаних із карантинними заходами; не створювати окремого уповноваженого органу у сфері громадського здоров'я, а задіяти наявні ресурси та створити на базі Центру громадського здоров'я МОЗ головну експертну установу у сфері громадського здоров'я.

Таким законопроектом пропонується створити мережу територіальних центрів контролю та профілактики захворювань, які мають стати складовою національної системи біологічної безпеки та захисту. Функціонал цих центрів не передбачає видачу дозволів, погоджень проведення перевірок підприємств чи застосування адміністративних санкцій.

Запропонована нами концепція відповідає найкращим світовим практикам. За таким принципом працюють аналогічні структури Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки.

Є ще одна принципова позиція. Ми пропонуємо вилучити норму, що дозволяє залучати до тимчасового використання майно підприємств для здійснення протиепідемічних заходів у разі запровадження карантину.

Як голова комітету прошу підтримати ухвалене комітетом рішення і рекомендую Верховній Раді України проект Закону «Про систему громадського здоров'я» (№ 4142) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням поправок, наведених у висновку комітету від 2 лютого 2021 року та в проекті постанови до законопроекту.

Прошу підтримати пропозицію комітету. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні народні депутати, є необхідність обговорити цей законопроект?

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату Роману Володимировичу Каптєлову, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КАПТЄЛОВ Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 36, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! На вулиці мітингують люди. Я до них підходив, вони кажуть, що законопроект, у якому йдеться про вакцинацію... Так, я чув ваше зауваження, там казали ще про доросле населення... Теж немає?

Тоді ми цей законопроект підтримуємо, і якщо буде доопрацювання, то до другого читання подавайте поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Слово надається народному депутату Борису Вікторовичу Приходьку, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Б.В. Прошу передати слово колежанці Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Ларисо Білозір, будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Дякую пане Голово. Шановні народні депутати! Шановні українці! Добре, що епідемія коронавірусу змусила нас згадати, що ефективна структура СЕС нам потрібна, це основний інструмент для боротьби з епідемією. Ми знаємо, що у 2017 році постановою Кабміну просто знесли СЕС.

До мене ще восени звернулися працівники лабораторних центрів, що працюють сьогодні нон-стоп, досліджуючи по 30 тисяч ПЛР-тестів та ІФА-тестів на день. Їх вже тоді хотіли знищити, до речі, цим керував пан Ляшко, який, за іронією долі, зараз є Головним державним санітарним лікарем України. Хотіли зробити центри громадського здоров'я, так як передбачено в цьому законопроекті. Так ось на сьогодні центри громадського здоров'я проводять вебінари, навчання, на це Вінницька область отримала 7 мільйонів гривень. А центри охорони здоров'я, лабораторні центри недофінансовуються, тільки нещодавно прийняли закон, який дасть змогу біологам отримувати нормальні зарплати, причому вони працюють день і ніч в нереально важких умовах.

Вважаю, що цей законопроект, як мертвонароджене дитя, не діятиме. Якщо подивитися, там дуже багато суперечливих речей. У ньому, зокрема, не врахована позиція Держспоживслужби, адже згідно з цим законопроектом у них повністю забирають єдине їхнє функціональне направлення — санепідемнагляд.

Дуже багато протиріч щодо того, що таке громадське здоров'я, тому що в цьому законопроєкті воно дуже вузько прописано. Якщо проаналізувати, сьогодні 350 тисяч громадян помирає від хвороб, і тільки 1,5 відсотка від інфекційних хвороб і COVID-19. Решта (більшість) — це серцево-судині та інші захворювання, і тут про це не йдеться.

Щодо утворення центрів громадського здоров'я, вони можуть бути будьякої юридичної форми, це теж, розумієте... Вони не несуть ніякої відповідальності. Думаю, такий закон не буде діяти, якщо ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Слово надається народному депутату Олександру Анатолійовичу Лукашеву, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Олександру Качному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Качний, будь ласка.

КАЧНИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Шановні колеги! Цей законопроект не відповідає назві. Якщо ми

кажемо про здоров'я нації, то ми говоримо не тільки про психічне і фізичне здоров'я, ми говоримо і про показники смертності. У висновку Головного науковоекспертного управління Апарату Верховної Ради України наведена чітка статистика, що лише 0,05 відсотка всіх смертей становлять летальні випадки від COVID-19, а 68 відсотків — внаслідок хвороб системи кровообігу, майже 15 відсотків — від новоутворень, в дорожньо-транспортних пригодах — майже 5 відсотків. Ніхто з цим не бореться. У цьому законопроекті йдеться виключно про вакцинацію.

Сьогодні зняли вакцинацію, зрозуміло, але залишилася стаття 20, за якою у разі запровадження карантинних заходів обмежуються наші права і свободи. У правовій позиції Конституційного Суду України чітко зазначено: «згідно зі статтею 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України... не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Конституції України... Встановлення такого обмеження підзаконним актом суперечить статтям 1, 3, 6, 8, 19, 64 Конституції України».

А тому положення законопроекту про те, що в рішенні Кабінету Міністрів України про встановлення карантину встановлюються, зокрема, «тимчасові обмеженням прав фізичних і юридичних осіб та додаткові обов'язки, що покладаються на них» (частина третя статті 20) виглядають такими, що не відповідають зазначеним у рішенні Конституційного Суду України положенням Конституції України.

Увесь законопроект суперечить 36 законам. Це висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Шановні колеги, про здоров'я тут ніхто не каже, йдеться виключно про обмеження прав і свобод громадян України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується народний депутат Соболєв. Після цього – Яна Зінкевич. Ще хтось буде виступати? Я бачу, фракція «Голос». Яна Зінкевич, я зрозумів. Але спочатку – шановний депутат Соболєв.

Прошу запросити народних депутатів до залу, через 3-4 хвилини переходимо до голосування.

Сергію Владиславовичу, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, ми вдруге розглядаємо цей законопроект. Пригадайте попереднє обговорення. На жаль, знову загальні фрази, на жаль, знову передбачається виділення мільярдних коштів, але не на ранню діагностику, що є пріоритетом. Подивіться всі рекомендації сьогодні міжнародних організацій: ключове — це не потім лікувати хвороби, а рання діагностика. Це найважливіше. Ані слова, щодо, дійсно, надзвичайних

умов, в яких працюють наші лікарі і молодший медичний персонал, ані про підвищення заробітних плат, ані про страхову медицину, яка повинна бути і передбачувана, якщо ми кажемо про стратегію.

Подивіться, що закладається в цьому законопроекті, — черговий центральний орган виконавчої влади, який буде займатися здоровим способом життя нації. Чи при своєму ми розумі, коли створюємо в бюджеті спеціальні ковідні фонди?! Ми ж чудово розуміємо статистику, наведену колегами з інших фракцій. COVID-19 — це частина загальних захворювань, які призводять до летальних випадків, а ключове — це серцево-судинні, онкологічні захворювання.

Пропонуємо, дійсно, серйозно підійти до цього питання. Наша фракція не може голосувати за цей законопроєкт, хоча це й повторне перше читання. Увесь світ, справді, став перед викликами, які вимагають абсолютно нових підходів, а ми ніби залишилися в парадигмі старих вимірів, коли лікар і молодший медичний персонал — це останнє, що ϵ .

Тому наша пропозиція – не голосувати за цей законопроект, а підготувати інший, який дивитиметься на перспективу, а не у вчорашній день.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яна Вікторівна Зінкевич.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, колеги. Дійсно, минулого разу, коли ми відправили цей законопроект на доопрацювання, він був надзвичайно недосконалим, там було багато шкідливих норм, але, в принципі, вважаю, що зараз до повторного першого читання основні, кричущі недоліки були виправлені, і ми підтримуємо даний законопроект. Але також наполягаємо, до другого читання, все-таки, врахувати всі редакційні правки, які ми надаватимемо.

Зараз згідно з пропозицією Центр громадського здоров'я України підпорядковується МОЗ, але й мережа територіальних центрів контролю, профілактики також підпорядковується МОЗ. А ми пропонуємо ідею, щоб територіальні центри підпорядкувалися напряму ЦГЗ, тому що це не повноваження МОЗ, вони не мають цим займатися.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Анна Скороход, потім представники фракцій «Голос» та «Слуга народу» і переходимо до голосування. Прошу народних депутатів повернутися до залу.

Анна Скороход. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, про яке громадське здоров'я можна казати, коли в нас нездорова Верховна Рада, яка виносить на розгляд такі законопроекти?

Скажіть, будь ласка, ми що, не знаємо, що ефективні закони — це закони, які приймаються для людей, а не для голови профільного комітету? Ви нам сказали, що виключили повністю вакцинацію. Можливо, де-факто і так, але опосередковано ви все одно залишаєте статтю 41, яка встановлює, що Кабінет Міністрів створюватиме календарний план, за яким мають вакцинувати дітей. Нам ПАРЄ чітко сказала, що вакцинація має бути добровільною, а не, як хоче Верховна Рада чи певні її члени і комітети.

Дуже прошу не підтримувати даний законопроект, щоб Україна не була смітником, і на наших дітях не проводили експерименти. Подивіться, які вакцини завозяться в Україну, і покажіть мені хоча б одного народного депутата, який своїх дітей щеплює вакцинами, які ϵ на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бачу, спочатку Інна Совсун – фракція «Голос», після цього Максим Зуєв – фракція «Слуга народу», і переходимо до голосування.

Інна Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пані Анна Скороход, я щеплюю свого сина вакцинами, що закуповуються за рахунок, зокрема, українського бюджету.

Партія «Голос» буде підтримувати цей законопроект, тому що він конче необхідний.

Водночас, мене дуже турбує позиція, яку зараз висловив голова комітету, яка фактично уникає дискусії про вакцинацію в Україні. Так, ми знаємо, що є багато людей, які зараз під впливом багатьох маніпуляцій бояться вакцинації. Але хотілося б, аби профільний Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування керувався наукою, яка чітко вказує, що вакцинація — це єдиний спосіб врятувати людство від мільйонів смертей.

Ми вже викорінили багато хвороб завдяки вакцинації, і мені дуже не хотілося б, аби зараз Верховна Рада боялася казати про те, що вакцина — це безпечно. Ми повинні переконувати наших громадян, що наукові досягнення — це наш найкращий спосіб порятунку від багатьох хвороб, зокрема й від COVID-19.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Валерій Олексійович Зуб (*Шум у залі*). Давайте я надам слово Валерію Зубу, а потім вам для репліки, якщо не проти.

Народний депутат Валерій Олексійович Зуб, після цього репліка Анни Скороход, і переходимо до голосування.

ЗУБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я лікар за фахом, і хочу, щоб ви всі послухали. Охорона здоров'я і медична допомога — це дві різні речі. Ми зараз говоримо про охорону здоров'я. Не потрібно це плутати з медичною допомогою. Медицина лікує. Лікує серцево-судинні захворювання, онкологію і таке інше. У структурі охорони здоров'я медицина займає всього 8-10 відсотків. Охорона здоров'я включає в себе все: і освітлення в школах, в інститутах, і парти, всі екологічні та багато інших чинників. Тому якраз прийняття цього законопроекту дасть можливість відокремити охорону здоров'я від медичної допомоги. За правилами в усіх країнах світу це два різних міністерства. Охорона здоров'я не допускає розвитку хвороб, стоїть на тому, щоб не допустити розвитку і онкології, і серцево-судинних захворювань.

Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Право на репліку надається Анні Скороход, і після цього переходимо до голосування.

СКОРОХОД А.К. Шановні колеги! Для того щоб відновити СЕС, не треба створювати тисячу і один новий орган. Просто один раз треба відновити цю службу і все. Якщо ви кажете, що вакцинуєте своїх дітей за рахунок державних вакцин, я за вас дуже рада, тому що це велика рідкість, оскільки більшість з них буде поганої якості. Згадайте історію з поліомієлітом, коли всі розвинені країни вже відмовилися від цієї вакцини, а на наших дітях на Західній Україні проводили експерименти. Вакцина, яка мала бути списана, була повністю використана на наших дітях.

Бережіть дітей і наше майбутнє!

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про систему громадського здоров'я» (№ 4142) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 242.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань» (№ 2329). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 235.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! У законопроекті № 2329 пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» з метою посилення захисту прав внутрішньо переміщених осіб у відносинах із банками, фінансовими установами та іншими кредиторами.

У 2014 році держава вже прийняла ряд законодавчих актів, спрямованих на захист осіб, постраждалих від агресії на сході та окупації Криму, але не врахували різного роду комісії, інфляційні проценти, нарахування яких тривало після закінчення строку договорів. Є випадки, коли борги, які виникли в 2013-2014 роках у розмірі 10 тисяч гривень, на сьогодні становлять понад 300 тисяч. Саме такі особи потребують підтримки держави та вдосконалення законодавчих гарантій.

Проектом пропонується звільнити внутрішньо переміщених осіб від нарахувань інфляційних процентів, а також процентів річних від простроченої суми. Крім того, передбачається обмеження розміру процентів за кредитом, позикою, які не можуть бути більшими суми основного боргу. Проектом також передбачається заборона на уступку, продаж або інше передання прав вимоги на користь інших осіб. Дія закону у відповідності до проекту стосується усіх кредиторів внутрішньо переміщених осіб.

Звертаю увагу опонентів, що запропоновані нововведення не порушують інтересів банків та не можуть призвести до жодних збитків. Проект не звільняє від обов'язку сплатити основну суму кредиту та проценти за нього. Зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України будуть враховані під час доопрацювання законопроекту до другого читання.

Люди чекали цей законопроект понад шість років, бо це не просто законопроект, це людські долі, це тягар, який лежить на тих, хто втратив свій дім

внаслідок війни. Повірте, цим людям ϵ на що витрачати гроші замість того, щоб сплачувати банкам надприбутки. Це голосування покаже, що держава турбується за своїх громадян і прагне інтегрувати не тільки внутрішньо переміщених осіб, а й громадян, які перебувають на окупованій території. Закон для людей. Комітет підтримав, логіка ϵ . Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два - за, два - проти.

Олександр Сергійович Сухов. Шахов?

СУХОВ О.С. Прошу передати слово Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Шановні колеги! Кожен з вас знає, що в цьому залі є також переселенці, і я один із них. Мільйон 700 тисяч переселенців сьогодні бідкається по всій країні. Хтось вже поїхав на ті території, не дочекавшись від держави допомоги. Це найважливіший законопроект для допомоги людям. Дякую нашим колегам, які його підготували.

Сьогодні банки викручують руки людям, які брали кредити. Людям не надають житла, можливості водити дітей до дитячих садочків. Ми сьогодні є другорядними. А чому сьогодні громадяни України — переселенці повинні бути другорядними? Чому сьогодні не надається допомога цим людям, робочі місця? Дітей не можуть влаштувати в дитячі садочки та школи, а ще й під час пандемії. Ані заробітних плат, ані роботи, ані допомоги від держави.

Тому я як переселенець звертаюся до сесійного залу з проханням підтримати цей законопроект з людьми і для людей.

Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Олексій Гончаренко, «Європейська солідарність», у минулому скликанні голова міжфракційного об'єднання «Крим». Друзі, звичайно, цей законопроект треба підтримати. Але у мене питання до вас: а яку найбільшу допомогу від нас чекають внутрішньо переміщені особи? У них одне і найбільше бажання—скоріше повернутися додому. А що ми, друзі, для цього робимо? Відверто кажучи, це ганьба.

Верховна Рада цього скликання навіть не провела жодних парламентських слухань щодо Криму. Рівно рік тому, 4 лютого 2020 року, у цьому сесійному залі ми проголосували постанову щодо проведення парламентських слухань стосовно Криму. Вони так і не відбулися. Так, карантин, проблеми. Слухайте, ми тут 400 людей збираємо.

Прохання до Голови Верховної Ради: давайте припиняти цю історію і починати проводити парламентські слухання, першими з яких мають бути щодо питань Криму, які досі не провела ця Верховна Рада. Останні були за ініціативи нашого міжфракційного об'єднання у минулому скликанні! Де законопроект про корінні народи, який сьогодні чекають кримські татари? Де у порядку денному проект постанови № 3766 щодо схвалення санкцій проти тих, хто бореться проти цілісності та суверенітету України? Де проект постанови № 3447 про переслідування в Криму Православної церкви України?

Давайте нарешті припинимо вести якісь балачки, а будемо щось робити, діяти. У лютому буде сьома річниця подій в Криму, День спротиву, коли Крим захоплювали вороги. Давайте хоча б у лютому присвятимо Криму, Донбасу окремі пленарні дні і приймемо важливі рішення.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тетяна Михайлівна Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Нестору Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий! Усе, чим ми можемо допомогти людям, які сьогодні страждають, залишивши свої рідні домівки, ми зобов'язані зробити. Навколо цього не має бути ніякої дискусії. Але ми маємо зробити так, щоб вони повернулися додому і втратили той принизливий статус тимчасово переміщених осіб. Якщо при Петру Порошенку я знав, що він не хотів миру, він на цьому заробляв, спекулював, мародерствував, то, вибачте, «вы не способны мир принести в нашу страну», як і не здатні захистити свободи слова, ви її переслідуєте.

Я зараз з відкритим спокійним сумлінням дивлюся в очі відповідній фракції, захищаючи право журналістів каналу «Прямий». Не поділяючи багато їх позицій редакційної політики, я захищав ваше право, можливість говорити людям те, що ви вважаєте за потрібне. А люди будуть вашими суддями. Так

Порошенко ж учора закликав атакувати і закривати телеканал «Наш». У ці хвилини штурмують телеканал «Наш», тому що ви нацькували людей! Учора під вашим тиском закрили три телеканали: «112 Україна», ZIK і NewsOne. Де ті злочини, в яких ви нас звинувачуєте? Доведіть їх! Якщо ні, то йдіть у відставку.

До речі, у постанові Верховної Ради України 2018 року щодо каналу ZIK не було жодного слова. Тобто зараз ви боїтеся правди, штурмуєте і знищуєте журналістів і свободу слова. Цю війну ви програєте і підете геть, як Петро, так і Володимир!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Едуардович Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! У мене, відверто кажучи, виникає якийсь когнітивний дисонанс, коли я читаю деякі законопроекти. Нам лише до назви законопроектів треба додати якісь чарівні слова, наприклад, «боротьба з COVID-19» або «допомога внутрішньо переміщеним особам», щоб їх прийняти.

По-перше, ці всі проблеми вже узгоджені чинним законодавством України. Наприклад, закони, згідно з якими на час проведення АТО забороняється нарахування пені або штрафів на основну суму заборгованості зобов'язань за кредитними договорами позики з 14 квітня 2014 року. Або закон, згідно з яким упродовж строку тимчасової окупації внутрішньо переміщена особа з тимчасово окупованої території Криму звільняється від обов'язку погашення основної суми іпотечного кредиту тощо. Тобто ці проблеми узгоджені. До того ж, цей законопроект суперечить чинним законам.

По-друге, цей законопроект не витримує жодної критики, тому що там настільки нечіткі формулювання, що цю допомогу ми зможемо надавати навіть іноземцям, а не тільки громадянам України.

Також даний законопроект дозволить тимчасово переміщеним особам ухилятися від виконання зобов'язань за кредитними договорами, укладеними після виїзду з непідконтрольних територій.

Я не знаю, для кого цей законопроект. Особисто я не маю нічого проти його авторів, але дивіться, що ви приймаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Цимбалюк, фракція «Батьківщина», і все?

Михайло Михайлович Цимбалюк, і після цього голосуємо. Прошу запросити народних депутатів до залу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Насправді, законопроект потрібен. Це один із напрямів захисту тих осіб, які є тимчасово переміщеними. Але виникає запитання: яка оперативність його прийняття? Зареєстрований 29 жовтня 2019 року, комітет його розглянув 18 лютого 2020 року.

Ми вважаємо, що такі законопроекти слід включати до порядку денного, негайно розглядати, щоб і ті особи, які за волею долі є тимчасово переміщеними, відчували реальну підтримку української держави.

Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект, і до другого читання удосконалюватиме внесенням поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань» (№ 2329) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 333.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

«Слуга народу» — 219, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 22, «Європейська солідарність» — 24, «Батьківщина» — 17, «Партія «За майбутнє» — 10, «Голос» — 13, «Довіра» — 18, позафракційні — 10.

Шановні колеги, надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Володимир Ігорович Ар'єв.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Кажуть, у політиці часто буває коротка пам'ять, тож треба її трохи освіжити. Зокрема, освіжити пам'ять щодо того, хто розпочав війну у 2014 році. Це була «Партія регіонів» і оточення Януковича.

Частина з цих людей сьогодні сидить в цьому залі, частина з «Партії регіонів» сьогодні літає в Москву до агресора. Сьогодні вони кажуть, що хтось там винен у війні. Насамперед подивіться на себе. Тому що ви привели російських найманців на Донбас! Ви і ваші люди сприяли анексії і окупації Криму та частини Донбасу! Ви фінансували тероризм! І сьогодні ви фінансуєте московських пропагандистів в Україні!

Треба боротися саме з пропагандистами, не з журналістами. Інша справа, що треба було починати, напевно, з того, що відповідно до закону України чітко довести терористичну діяльність тих людей, які стоять за пропагандистськими московськими інформаційними смітниками.

Ті, які сьогодні розповсюджують і захищають ці інформаційні смітники, повинні нести насамперед юридичну відповідальність. А так... Нічого, будемо боротися, і саме фракція «Європейська солідарність», усі патріотичні сили готові підставити плече, щоб боротися, і нарешті покінчити з усіма інформаційними смітниками агресора, яких розплодилося, особливо за останніх кілька років, достатньо.

Ми почали з того, що закрили російське телебачення і російські соціальні мережі. Ми зробили все для того, щоб дати основу для запровадження інших санкцій. Але та московська колона сидить сьогодні в залі, піднімає голову. І сьогодні наше спільне завдання — обрубати цій гідрі всі щупальці, тому що вони знищують Україну. Ми їм дамо ще ту відсіч, яку вони не бачили.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури – Гетманцев.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Наступним у порядку денному стоїть законопроект № 3131 і альтернативні до нього. Це дуже складний законопроект, який потребує додаткових консультацій.

Якщо не буде заперечень, прошу сьогодні зняти його з розгляду і провести додаткові консультації в комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, думаю, ніхто не заперечуватиме, що треба ще доопрацювати.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (№ 4355).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 228.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань цифрової трансформації Михайло Валерійович Крячко.

Прошу надати 4 хвилини – від авторів і від комітету.

КРЯЧКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуючий! Добрий день, шановні колеги! Україна є першою у світі державою, яка затвердила цифровий паспорт, і мільйони українців ним успішно користуються.

Законопроект № 4355 є відображенням результатів експериментального проекту використання цифрових паспортів у мобільному застосунку «Дія», яким сьогодні користується 5 мільйонів українців.

Паспорт потрібний у багатьох життєвих ситуаціях: отримати різноманітні послуги — адміністративні, банківські, поштові, нотаріальні, медичні; вирушити в поїздку; у всіх ситуаціях, де потрібно підтвердження особи або надання копії паспорту. Саме тому й розроблено цей законопроект, що забезпечить можливість використання електронного відображення паспорта в мобільному застосунку на одному рівні зі звичайним паспортом. Це значно спростить життя громадянам та дасть старт масштабній цифровізації бізнесу та держави.

Електронний паспорт ϵ абсолютно безпечним, адже на етапі його перевірки відбувається онлайн-запит до Єдиного державного демографічного реєстру. Копія електронного паспорта надається в один клик за згодою власника і ϵ набагато безпечнішою, ніж звичайна паперова, що довела майже річна практика його використання. Також надалі ми будемо працювати щодо уніфікації електронного паспорта, як відображення запису в Єдиному державному демографічному реєстрі.

Прийняття даного законопроекту ϵ першим кроком до запровадження безпаперового режиму в Україні, адже паспорт ϵ основним документом під час отримання послуг.

Прошу підтримати цей важливий крок до цифровізації країни. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Анатолій Ігоревич Урбанський.

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово Антону Полякову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Антона Едуардовича Полякова.

ПОЛЯКОВ А.Е. Дякую. Депутатська група «Партія «За майбутнє», безумовно, підтримує всі ініціативи щодо цифровізації країни, зокрема, й ініціативу щодо того, щоб наші громадяни вільно застосовували е-паспорти, навіть у випадках виїзду за кордон.

Але ϵ деякі зауваження щодо введення цього законопроекту в дію, тобто можливе перенесення строків набуття його на три місяці або на півроку. Тому що той експеримент, про який казав доповідач, ще не закінчився, і ϵ деякі неузгодженості щодо нього. Те ж саме стосується й електронного підпису.

Ми підтримуватимемо цей законопроект, але хочемо, щоб автори або народні депутати, також внесли поправки щодо того, коли він набере чинності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Народні депутати України минулого скликання нам залишили велике надбання — Закон України «Про електронні довірчі послуги». Наші колеги минулого скликання Данченко, Мушак, Семенуха та інші прийняли дуже важливий закон, що дозволив, зокрема, й нам використовувати електронні підписи під час подачі законопроектів.

Законопроект, який ми зараз розглядаємо, — це наступний крок, який, насправді ми повинні були зробити набагато раніше. Це можливість використовувати в картці інформацію, яка ε в паспорті, яка ε ідентифікаційним кодом, для того щоб перевести її в електронний варіант.

Думаю після епідемії COVID-19 ми зрозуміли, що світ рухається в електронну форму, в онлайн, і Україна має рухатися не менш швидко, ніж інші країни. Цей законопроект саме й розроблений для того, щоб ми і наші громадяни могли використовувати дані в електронній формі.

Якщо ε зауваження, я впевнений, що комітет їх доопрацю ε до другого читання. Але найголовніше — це те надбання, яке дозволить нашим громадянам швидше отримувати послуги, візи, швидше звертатися до органів державної влади.

І останнє. Хочу сказати про питання безпеки, що ϵ , безумовно, важливим. Але хочу нагадати всім нам, що вже зараз ми, народні депутати, підписуємо в електронній формі законопроекти, подання. Якщо ми надали собі таке право, то маємо це зробити й для наших громадян.

Саме тому фракція «Голос», безумовно, підтримуватиме цей законопроект за основу в першому читанні, і, сподіваюся, після роботи в комітеті ми приймемо його в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Не наполягаєте?

МАМКА Г.М. Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Наша фракція підтримує цей законопроект в першому читанні, до другого читання треба прибрати окремі недоречності. Я вважаю абсолютно некоректним питання використання паспорта для переїзду додому (в наш український дім), на територію так званих «ДНР», «ЛНР». Для цього паспорта не треба, тому що вони їдуть додому.

А зараз стосовно Януковича. Так, я несу відповідальність за дії колишнього Президента Януковича. Але я в Україні і відстоюю права наших громадян. Так сталося, що це комусь не подобається, що згідно з дослідженням соціологічної групи «Рейтинг», ми сьогодні є першою партією в Україні. Тобто люди хочуть жити так, як вони жили сім років тому, а не так, як жили п'ять років тому і живуть сьогодні.

А зараз найцікавіше. Хто і що мені зараз казатиме про Януковича. Це я купив у сина Януковича Олександра канал «Тоніс» під час санкцій проти сім'ї Януковича? Скажіть, це я офіційно отримував мільйонні дивіденди з території Російської Федерації, коли ви казали, що Росія – агресор? А Президент їх офіційно отримував з території Російської Федерації!

Сьогодні наш найбільший торговельний партнер — Росія, і я хочу, щоб торгівля була ще більшою. Але давайте відповідати на запитання: як може бути агресором країна, яка ϵ найбільшим нашим торговельним партнером. Тому людина, яка працювала у Президента Януковича міністром економіки, точно не буде мені вказувати, де правда і де совість! А за те, що нацькували людей на канал «Наш», будете відповідати. І, повірте, журналісти вам цього не пробачать. Народ України вам не пробачив і вже сказав: «Геть!»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, за всієї поваги, наступного разу буду вимушений виключити мікрофон, оскільки ваш виступ не відповідає суті законопроекту. Давайте поважати колег. Добре? Дякую (Шум у залі).

Шановні колеги, обговорення законопроекту… Я просто не зрозумів: це за чи проти?

Артур Володимирович Герасимов.

Володимир Ігоревич Ар'єв. Будь ласка, позиція щодо законопроекту: за чи проти.

АР'ЄВ В.І. Так, звісно, я зараз скажу з приводу законопроекту. Мені цікаво чути цинічні виступи людей, які мені як журналісту затикали рот, починаючи з 1998 року, і вимагали мого звільнення з телеканалу за те, що я показав

інтерв'ю не тієї людини, яка була потрібна групі Медведчука. Але то вже зовсім інше.

Щодо законопроекту, вважаю, що він дуже правильний. Єдине, що його виконання трохи, так би мовити, кульгає в тому, що ми зараз можемо заплутати людей, кажучи про те, що електронний закордонний паспорт, про який йдеться в цьому законопроекті, не призначений для виїзду за кордон. Це може створити таку собі певну плутанину, коли люди розумітимуть, що електронний паспорт ε в «Дії», але за ним за кордон виїхати не можна, то на прикордонному контролі можуть бути певні такі моменти.

Тому хочу зазначити, що фракція «Європейська солідарність» у першому читанні підтримає цей законопроект. Дякую голові комітету, який переконав нас, що до другого читання внесуть зміни. Тому що законопроект до другого читання потребує саме редакційного доопрацювання в частині однозначності визначення електронного відображення паспорта. Тобто, щоб і електронний паспорт і ідентифікаційна карта були прив'язані до єдиного номера в Єдиному державному демографічному реєстрі України, так, як сьогодні це є в електронній системі. І не дублювати, не робити плутанини між паспортом і закордонним паспортом. Це цілком можна зробити.

А колаборантам Росії, як завжди, ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Шахов, Кабаченко, і після цього переходимо до голосування.

Володимир Вікторович Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Насамперед цей законопроект сьогодні не готовий до сприйняття технічною системою країни. Ми всі пам'ятаємо скандали з масовим витоком персональних даних, які трапилися в січні 2020 року. Ми також усі пам'ятаємо, як був скомпрометований портал «Дія» у травні 2020 року, що призвело до витоку 26 мільйонів облікових записів українців.

Тому ми однозначно маємо розглянути цей законопроект за два-три місяці, коли система України буде до цього готова, але сьогодні розглядати проект, який неможливо буде реалізувати, просто ϵ недоцільним.

Ми все-таки пропонуємо сьогодні цей законопроект відправити на доопрацювання технічної сторони, щоб електронні паспорти сприймалися українською системою, і вже потім віддати всі наші голоси за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Шахов, і після цього голосуємо. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги! Безумовно, треба підтримувати цей законопроект, тому що наша держава повинна рухатися в бік розвитку технологій.

Учора я з трибуни казав про те, що ми живемо в кам'яному віці. На моєму виборчому окрузі люди не те, що Інтернету, ніякого зв'язку не мають. На цвинтарі ϵ , мабуть, він там важливіший, а в селі нема ϵ . У селі, де жило 1 тисяча 400 людей, залишилося всього-на-всього 14. Це перше.

Друге. Видали нам паспорти, особисто я змінив паперовий паспорт на пластиковий, а до нього A4 додали, тягай за собою. Що далі? Куди подітися з цим A4? Скажіть, будь ласка, коли це закінчиться? Треба змінювати систему, треба починати з себе. «Ве the change you want to see in the world», — так казав Махатма Ганді.

Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (№ 4355) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

3 процедури – Олександр Сергійович Бакумов.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Є пропозиція зараз розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію» щодо відрядження поліцейських до органів державної влади, підприємств, установ, організацій, закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання та присвоєння спеціальних звань відрядженим (прикомандированим) поліцейським» (№ 4203). Комітет опрацював порівняльну таблицю. З авторами відповідних поправок попередньо узгоджено, що ніхто не наполягатиме на поправках, а тому є можливість одразу проголосувати за законопроект в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, немає заперечень? Можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію» щодо відрядження

поліцейських до органів державної влади, підприємств, установ, організацій, закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання та присвоєння спеціальних звань відрядженим (прикомандированим) поліцейським» (№ 4203) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 331.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 219, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 15, «Європейська солідарність» — 23, «Батьківщина» — 20, «Партія «За майбутнє» — 11, «Голос» — 16, «Довіра» — 17, позафракційні 10.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності» (№ 2680).

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олег Андрійович Дунда.

Хто наполягатиме на поправках? Тоді давайте розглядати за таблицею, так буде швидше. Пузійчук, ви на всіх поправках наполягаєте?

Поправка 1. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, якщо ви маєте можливість, відкрийте, будь ласка, цей законопроект і зверніть увагу, що скасовується норма погодження проектів забудови в Центральних історичних ареалах головними архітекторами. Як? Ми бачимо дуже багато незаконного будівництва по всій країні, і зараз в цей законопроект намагаються зашити такі норми.

Тож цей законопроект категорично не можна підтримувати, його потрібно відхиляти, тому що це буде знущання над історичними ареалами міст. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 127.

Рішення не прийнято.

Шуляк не наполягатиме на поправках, добре. Поправка 5. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги! Ще раз послухайте дуже уважно. Якщо цей законопроект нічим не заважає культурній спадщині, якщо він не загрожує збереженню історичного середовища, чому ви не підтримуєте цю поправку? Не можна допускати таких речей, як руйнування культурної спадщини.

Олегу Андрійовичу, поясніть мені, колегам, громадянам, чому ви цим законопроєктом плануєте руйнувати культурну спадщину? Чому ви виключаєте погодження проєктів забудови головними архітекторами? Ви входите до складу Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів корупції в органах державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду. Ми бачимо, скільки незаконних забудов є по всій країні. І ви цим законопроєктом ще більше сприятимете незаконним забудовам. Тому я наполягаю на підтриманні моєї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ДУНДА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 91, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Андрію Вікторовичу, на жаль, ця поправка має технічний характер, і ніякого відношення до архітекторів. До того ж, її ідеологічна поправка попередньо підтримана. Будуть поправки стосовно головного архітектора, тоді вже поговоримо по суті.

Поправку відхилено. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 5 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 114.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 9. Народний депутат Княжицький. Наполягаєте? Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність») Дякую. Шановні колеги! Ми багато говоримо про тарифи. У цьому законопроекті пропонується вилучити норму, відповідно до якої

будівельні норми і правила виключаються з переліку об'єктів, що підлягають державній експертизі з енергозбереження. Відповідно у разі прийняття законопроекту будинки будуватимуться без дотримання будь-яких стандартів енергозбереження. Це не відповідає курсу нашої держави щодо використання енергозберігаючих технологій. Тому пропоную підтримати поправку, яка вилучає відповідні норми із законопроекту, і зберегти чинну редакцію закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ДУНДА О.А. У Законі України «Про будівельні норми» не передбачається здійснення експертизи проектів будівництва. На етапі підготовки проектів будівельних норм в обов'язковому порядку проводиться перевірка на дотримання енергоефективності. Тому комітет цю поправку відхилив, щоб двічі не проводити експертизи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставиться на голосування поправка 9 народного депутата Княжицького. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 95.

Рішення не прийнято.

Поправка 10. Народний депутат Батенко. Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Наша депутатська група в цілому буде підтримувати цей важливий законодавчий акт, який створює оптимізацію дорожнього будівництва. Але ж у ньому йдеться не тільки про дорожнє будівництво, а й про вдосконалення всього законодавства у сфері містобудівної діяльності.

Тому ми погоджуємося з колегами — паном Пузійчуком, і паном Княжицьким, що все-таки нам неможна дозволяти хаотичних забудов центральних частин міст, особливо тих, які входять до списку ЮНЕСКО, що можуть призвести до втрати культурної спадщини. Це перше.

Друге. Щодо енергоефективності. Знаєте, ми за те, щоб максимально вичленити з того закону корупцію у сфері містобудівної діяльності. Тому це питання дискусійне: є корупція, коли є головний архітектор, чи немає корупції. Де більша корупція, коли є головний архітектор, чи, коли є виконком? Але питання енергоефективності виключається для всього будівництва, я вважаю, що це недоцільно.

Тому, Руслане Олексійовичу, прошу поставити на голосування і поправку 10, і поправку 23.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 10 народного депутата Батенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 113.

Рішення не прийнято.

Поправка 11. Народний депутате Пузійчук, наполягаєте? Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги! У статті 92 Конституції України йдеться про те, що питання екологічної безпеки визначаються виключно законами України. У цьому законопроекті пропонується надати Укравтодору привілеї не виконувати закону. У проекті пропонується не проводити оцінки впливу на довкілля стосовно будівництва об'єктів, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів. Вдумайтеся, Кабінет Міністрів визначатиме критерії: що справляє вплив на екологію, а що ні. Де такі норми виписані? То це руйнується все законодавство України.

Цей законопроект не відповідає Конституції України, його не можна підтримувати. Не можна наносити ще більшої шкоди екології і дозволяти це робити Укравтодору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 11 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 114.

Рішення не прийнято.

Поправка 12. Народна депутатка Шуляк. Не наполягаєте?

Поправка 13. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 14. Лубінець. Не наполягає.

Поправка 15. Пузійчук. Наполягаєте? Прошу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги, дослухайтеся, будь ласка, до того, що я кажу. На сьогодні законодавством визначається екологічна політика, врегульовуються взаємовідносини щодо екології. Цим законопроектом ви хочете передати такі функції Кабінету Міністрів. Він суперечить статті 92 Конституції України. Тому прошу підтримати мою поправку.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 15 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«3a» − 111.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Княжицький. Не наполягає.

Поправка 17. В'ятрович. Не наполягає.

Поправка 18. Лубінець. Не наполягає.

Поправка 21. Фріс. Не наполягає.

Поправка 23. Батенко. Не наполягає.

Поправка 24. Пузійчук. Наполягаєте?

ПУЗІЙЧУК А.В. Дмитре Олександровичу, я маю ще 20 поправок. Дайте мені, будь ласка, 2 хвилини, і я не наполягатиму на інших поправках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу увімкнути мікрофон Пузійчука. Будь ласка, 2 хвилини.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги! Вам здається, що цей законопроект вас не стосується. Але він стосується вас, населення України, міст і сіл України і стосується культурної спадщини.

У цьому законопроекті ϵ три крамольні речі.

Перше. Прибираються головні архітектори, які не погоджуватимуть проекти забудов в центральних історичних ареалах. Цього не можна допустити.

Друге. Таким законом (увага!) знищуватиметься українська екологія.

І третє. Цей законопроект ставить в нерівні умови Укравтодор стосовно інших суб'єктів господарювання. У законопроекті Укравтодору надається привілей не отримувати дозволу на будівництво.

Чому, наприклад, на Волині, у місті Ковелі, без дозволу не можуть перекласти аварійних водопровідних мереж? Чому не можуть отримати дозволів або ввести об'єкти в експлуатацію? Чому ви створюєте такі привілеї? Замість того щоб повністю унормувати це питання для всієї галузі, ви надаєте привілеї для однієї структури, тобто видаєте мандат за протиправні речі Укравтодору.

Шановні колеги, велике прохання категорично не підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 26. Бондар. Наполягаєте?

БОНДАР Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 220, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). У мене три поправки, я прошу надати 2 хвилини і поставити на голосування поправку 34.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 34?

БОНДАР Г.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Надайте, будь ласка, 2 хвилини.

БОНДАР Г.В. Добрий день, шановні колеги! Однією з норм цього законопроекту пропонується виключити з повноважень органів місцевого самоврядування в особі головного архітектора міста погодження проектних рішень щодо центральних історичних ареалів міст.

Хочу нагадати, що рік тому ми в такому самому складі вже розглядали це питання. І тоді всі фракції парламенту залишили повноваження головного архітектора. Сьогодні я пропоную поправку, що вдосконалює ці повноваження замість того, щоб їх прибрати.

Чи з'явилася в нас нагальна потреба переглядати це положення? Чи, можливо, архітектурно-будівельний контроль вже став хороший? Чи, може, розроблені історико-архітектурні опорні плани і містобудівна документація? Ні, все стало гірше. Так давайте ще більше це розбалансуємо. У найліберальніших країнах світу, у США без погодження головного архітектора лавки не можна поставити, не те, що збудувати щось. До чого ми йдемо?

Моя пропозиція полягає в тому, щоб встановити чітку і прозору процедуру погодження у вигляді адміністративної послуги. Тільки так. І я дуже прошу, особливо мажоритарників, які завтра поїдуть на свої округи, в історичні місця, підтримати цю поправку, не знімати погодження головного архітектора, а встановити чітку адміністративну процедуру (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 34.

ДУНДА О.А. Позиція комітету — відхилити. У поправці Ганни Бондар немає логіки. Зараз поясню чому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас не чутно, кажіть, будь ласка, в мікрофон.

ДУНДА О.А. До сьогодні, усі 30 років незалежності України, головні архітектори міст завжди погоджували це питання. Що ми з того маємо, можемо вийти в Києві і подивитися.

На сьогодні у міст та органів місцевого самоврядування більше, ніж достатньо механізмів контролю за будівництвом. Як вони їх використовують, ми бачимо. Головний архітектор приймає самостійно рішення. З яких міркувань, з якого досвіду — нікому невідомо. Це дуже суб'єктивний фактор. А там, де дуже суб'єктивний фактор, дуже багато корупції.

Тому комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 34 народного депутата Бондар. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Поправка 25. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Я слухав пояснення голови комітету, знаєте, я народний депутат від Львова, і центр Львова поки що не так виглядає, як центр Києва, а ви пропонуєте його зробити ще гіршим.

У законопроекті пропонується вилучити норму, що головний архітектор міста погоджує містобудівне архітектурне проектне рішення об'єктів, розташованих в центральних історичних ареалах на магістралях та площах загальноміського значення. Для таких міст, як Львів, це неприпустимо, може призвести до масових порушень пам'ятко-охоронного законодавства.

Пропоную підтримати поправку та залишити чинну норму закону. Контроль з боку головного архітектора буде хоча б малим запобіжником хаотичної забудови, до чого може довести більшість історичних частин міста. Пропоную цю поправку підтримати і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 25 народного депутата Княжицького. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 100.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Синютка. Не наполягає.

Поправка 28. Гурін. Не наполягає.

Поправка 31. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 32. Бондар. Виступала.

Поправка 36. Пузійчук.

Поправка 37. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У запропонованих авторами законопроекту змінах обов'язок замовників та підрядників під час створення об'єкту архітектури застосовувати будівельні матеріали, вироби і конструкції, які відповідають державним стандартам, нормам і правилам, і такі, що пройшли сертифікацію, якщо вона є обов'язковою, пропонується замінити обов'язком застосовувати вказані будівельні матеріали, вироби і конструкції, які відповідають вимогам технічних регламентів.

Проте вказане положення не враховує того, що в пункті 3 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про стандартизацію» визначено, що стандарти, кодекси усталеної практики та технічні умови, прийняті центральними органами виконавчої влади до набрання чинності цим законом, застосовуються до їх заміни на технічні регламенти, національні стандарти, кодекси не більш ніж 15 років з дня набрання чинності Закону України «Про стандартизацію».

Пропоную залишити чинну редакцію, оскільки в Законі України «Про стандартизацію» визначено перелік нормативних документів, що можуть бути замінені на технічні регламенти, до якого не віднесено норми і правила.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставиться на голосування поправка 37 Княжицького. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 89.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка...

Хто ще наполягатиме на своїх поправках? Можемо голосувати за закон?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності» (№ 2680) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 267.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 218, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 15, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 0, «Партія «За майбутнє» — 11, «Голос» — 0, «Довіра» — 18, позафракційні — 5.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до статті 47¹ Закону України «Про зайнятість населення» щодо надання допомоги по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб» (№ 3010a).

На трибуну запрошується секретар Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Микола Вікторович Бабенко.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на своїх поправках?

Не наполягатимуть. Дякую, Миколо Вікторовичу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 47¹ Закону України «Про зайнятість населення» щодо надання допомоги по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб» (№ 3010а) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 331.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 222, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 17, «Європейська солідарність» — 22, «Батьківщина» — 19, «Партія «За майбутнє» — 10, «Голос»— 15, «Довіра» — 17, позафракційні — 9.

78

Шановні колеги, хтось наполягатиме на поправках до законопроекту № 4051? Одна поправка? Справді, більше ніхто не наполягатиме?

Поправка Цимбалюка, і голосуємо за закон, щоб не заходити в питання, яке буде тягнутися.

Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги! Насправді, прийняття цього законопроекту чекають десятки, сотні, тисячі людей, які в період коронавірусу змушені випробувати такий метод роботи, як дистанційний процес. Через це у Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбулися серйозні дискусії, як його вдосконалити до другого читання. Усе-таки ми дійшли спільної думки, і були враховані основні поправки, авторами яких ϵ Юлія Тимошенко і члени нашого комітету, які ϵ членами фракції. Через те я, щоб не забирати багато часу, пропоную підтримати цей законопроект, і просити Голову Верховної Ради України якнайшвидше його направити на підпис Президенту, щоб люди мали правове регулювання дистанційної роботи.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку можемо не голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення правового регулювання дистанційної роботи» (№ 4051) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

 $\langle 3a \rangle - 322.$

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступний законопроект № 3817. Хтось наполягатиме на поправках? Можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» (№ 3817) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 323.

Рішення прийнято.

3 процедури – Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! У порядку денному є законопроект № 2351, який ми пропонуємо направити на доопрацювання в комітет для повторного другого читання. Тому прошу його зараз поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень? На повторне друге читання?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив €С у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 2351) в комітет на повторне друге читання. Готові голосувати? Це доопрацювання в комітеті. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 313.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пленарне засідання... Ще оголошення.

Будь ласка, Руслане Олексійовичу.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, є два оголошення.

Перше. Звернулася народна депутатка Радіна з тим, що не спрацювала її картка. Вона просить зарахувати її голос «за» щодо законопроекту № 3450.

І друге. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про обрання народного депутата України Артема Юрійовича Кунаєва співголовою міжфракційного депутатського об'єднання «Підтримка та сприяння розвитку стратегічних галузей промисловості».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, нагадую, що це ніяк не впливає на результати голосування.

Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.